

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemško 5 K, za druge izvenavstrijske 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katol. Škofovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprite reklamacije so poštine proste.

O svinjereji.

Govor poslanca Pišeka v poslanski zbornici dne 15. junija 1910.

Visoka zbornica! Vsled izrečne želje svojih volilcev si dovoljujem govoriti danes o svinjereji in o cepljenju svij zoper rudečico, kar je za kmetijstvo gotovo velike važnosti.

V okrajih Maribor in Konjice vladajo žalostne razmere vsled rudečice pri svijah; toda tudi v drugih okrajih južnih dežela ni veliko boljše.

Najprvo konštatiram, da je po zadnjem štetju živine leta 1900 znašalo število prašičev na Štajerskem 678.910. V političnem okraju mariborskem je bilo koncem leta 1908 44.000 prašičev. Ako prištejemo k tem skoraj ravno toliko spomladnih mladičev, potem vidimo, da je to pri tokratnih visokih cenah važen del kmečkega premoženja.

Najbolj pa spravlja ta del kmečkega premoženja v nevarnost nalezljiva rudečica. Z mirno vestjo lahko trdim, da vse druge kužne živalske bolezni v zadnjih letih niso napravile toliko škode, kakor rudečica pri svijah. Mnogo posestnikov je bilo radi večkrat se ponavljajočih slučajev rudečice materielno popolnoma uničenih. Rayno ta bolezen in pa svijnska kuga ste v največji meri povzročili draginjo slanine in mesa. Številki, ki bi govorile o ogromni škodi, žalibog ne moremo navesti, ker se skuša bolezen kolikor mogoče prikriti, ko se pojavi. Gotovo je, da se na povzdigo svinjereje ne da misliti v okrajih, kjer se ta bolezen vgnezdi.

Te razmere so v prvi vrsti zakrivili svinjerejci sami.

Željo, prikriti bolezen, si lahko tolmačimo iz sledečih razlogov: Prvič kmet ne verjame, da je bolezen nalezljiva, drugič se ljudje boje uradnih organov, katerih prihod ima navadno neprijetne posledice, n. pr. takojšno osnaženje in desinfekcijo hlevov, prepoved prostega gibanja okuženih prašičev, razne kazni in druge sitnosti pri kršenju teh določb, tretjič je velik del ljudstva prepričan, da se mora pri pojavi svijnske bolezni zaklali tudi vse druge prašiče, in četrtič se marsikateri posestnik, celo občinski svetovalci, boje jezov svijih sovaščanov, ker z naznanilom bolezni stopi v veljavo tudi prepoved živinskih listov, ki one-mogoči prodajo prašičev.

Iz vseh teh razlogov se svijnski bolezni ne nazačajo drugače, kakor samo, ako pridejo v poštev šele pred kratkim nakupljeni prašiči, aka kupec zahteva

va lahko kako odškodnino, ali pa, ako se bolezen že ne more več prikriti.

To prikrivanje pa bistveno pomaga širiti bolezen, skoraj še bolj pa zakljanje od rdečice okuženih prašičev v sili, katerih meso se v poletnem času težko drži.

Brez ovinkov moramo priznati, da imajo svinjerejci sami dovolj prilike, omejiti razširjenje rudečice, aka vestno izpoljuje dolobče glede naznanila glede separiranja. Upamo pa tudi, da bo v bodočnosti nova postava glede kužnih živinskih bolezni razmere izboljšala.

Po drugi strani pa moramo računati z že obstoječimi razmerami, in brezvomno je dolžnost vlaže, deželne uprave in drugih zastopov, storiti vse potrebne korake, da se ljudsko premoženje in vsa javnost po možnosti obvaruje pred težkimi izgubami.

Ravno rudečica se lahko z velikim vsphemom pobjija s cepljenjem. To varnostno cepljenje obstaja v tem, da se v spomladni cepi vse prašiče s serumom, in se jih na ta način obvaruje pred rudečico za pet ali šest mesecev, to je za ravno najbolj nevarni čas, čez poletje.

Cepjenje zoper rudečico je v južnih deželah že več let sem v navadi. Hvalevredno je podpira deželni odbor, ki plača za vsakega cepljenega prašiča 40 vin. subvencije, in država, ki da na razpolago serum za cepljenje. Stroški, ki jih ima za cepljenje svinjerejec, znašajo pri teh razmerah 40 do 60 vin., kar ne pride v poštev, ako pomislimo, da je vreden približno vsak prašič 70 K. (Poslanec dr. Korošec napravi medkljic: Snov za cepljenje je pa včasih za nič.) Poslanec Pišek nadaljuje: To je ravno glavna napaka, in radi tega so mnogi izgubili zaupanje do cepljenja. To je glavni vzrok.

Po poročilih, ki jih imamo, je vspeh cepljenja izvrsten. Na 1000 z dunajskim serumom cepljenih prašičev pridejo približno trije prašiči, ki poginejo deloma vsled rudečice, deloma, ker so bili premalo zavarovani. Ako pa pogledamo k necepljenim prašičem, pri katerih pogine najmanj 20 do 40 prašičev pri vsemi stotini, potem nas mora osupniti velika razlika in velika korist cepljenja nam mora biti očividna.

Ne zavzemal bi se tako za vso stvar, ako bi ne vedel iz lastne skušnje, da je uspeh cepljenja zelo dober. Zelo čudno se mi tudi zdi in skoro neverjetno, ko vidim, da so celo nekateri živinozdravni proti cepljenju. (Poslanec dr. Korošec: „Stara šola.“) Meni se tudi zdi.

lahu, potem se pa poda v predmestje, kjer stopi na galerijo Alaverdi-Khanovega mesta.

Sredi galerije je bil steber, na katerega se je naslanjal starec z dolgo, snežnobelo brado. Starec je bil slep. Nadir Khulie zapazi, da starec nekaj pojde, zato stopi tiho k njemu in sliši, sledče perzijske verze:

„Svet je pravi most, požuri se, da prideš preko njega.“

„Glej! uvažuj vse, kar najdeš na svojem potu, slabu obkrožuje in nadkriljuje vse dobro.“

Ti modri izreki razvesele Nadir Khulija. Odpre denarnico in podari starcu zlat.

„Hvala lepa, dobri gospod,“ pravi slepec, stiskajoč zlat, in ko spozna zlat, vsklikne:

„Ah, to je zlat. — Dobri gospod, ali imate toliko bogastva, da mi poklanjate zlat?“

„Imam še devetindvetdeset takih,“ odgovori Nadir Khulie.

„Ah, dobri gospod, dajte, dovolite, da se dotaknem Vaših zlatov. Oh, kakšna sreča — prva v mojem življenju. Sto zlatov! Ali govorite resnico? Dovolite, prosim, da se jih dotaknem. Kaka radost! Nič drugo, nego samo, da se dotaknem samo za trenotek zlata, samo za trenotek, en sam edini trenotek!“

Dobri Nadir Khulie vzame denarnico in jo da v brazdaste starčeve roke.

„To je moje premoženje, moje vse,“ mu reče. „Žal mi je, da ga ne morem deliti s teboj.“

Komaj je imel starec denarnico v roki, že je izginila v njegovem širokem kaftanu.

„Oho, priatelj,“ se začudi Nadir Khulie. „Kaj pa delaš, kje je moja denarnica?“

Slepec se med tem obrne in začne kakor poprej:

Drugi vzrok, ki zahteva, da se cepljenje zoper rudečico po možnosti podpira, so žalostne razmere, ki vladajo skoro povsod v naši svinjereji. Temeljita desinfekcija je navadno v največ slučajih pri najboljši volji posestnikov nemogoča.

Ako pa se včasih tudi kak hlev desinfekira, pa se potem rudečica povrne, potem je posestnik prepričan, da je bila desinfekcija brezpotrebna sitnost, ki se ji izogne s tem, da novih slučajev bolezni ne naznani.

Pri vsem tem pa moramo še pomisliti, da ostane lahko najtemeljitejša desinfekcija hlevov brezvsesna, aka se nahaja okužena snov na dvoriščih, pašnikih in drugod. Ako zmanjšamo s cepljenjem število slučajev rudečice, omejimo s tem tudi razne zalege in gnezdišča te bolezni in odvrnemo nevarnost, da bi se okužili necepljeni prašiči. Vsi ti razlogi odkočno zahtevajo, da moramo cepljenje zoper rudečice kolikor je le mogoče podpirati. Sedaj se to vrši, kakor sem že omenil, na ta način, da se podpira zdravnik, ki ceplja, in se preskrbi dotični serum. Cepljenje zoper rudečico in njegovi vspehi so pa med kmečkim ljudstvom mnogo pre malo znani. V političnem okraju mariborskem je bilo leta 1909 cepljenih samo 523 prašičev, in v konjiškem okraju leta 1906 661 in leta 1907 samo 600. Pri cepljenih prašičih se ni pojavila rudečica. Ali ni to znamenja, da cepljenje pomaga?

Ako hočemo vzbudit med ljudstvom zaupanje do cepljenja zoper rudečico, bi moral v slučajih, ko prašiči niso bili dovolj zavarovani, ali ako navzlie cepljenju tekoma šest mesecev po cepljenju dotični prašiči resnično na rudečici poginejo, dejela ali pa državljani posestnikom povrniti škodo, kakor to dela nižavstrijski deželní zbor.

Kakor je razvidno iz uradnih poročil, poginejo pri 100 cepljenih prašičih samo trije. Taka odškodnina bi radi tega gotovo ne obremenila dežele ravno preveč.

To bi bilo dobro tudi za zdravnika, ki ceplja, ker bi lahko s popolno gotovostjo priporočal cepljenje in bi ne bil v nevarnosti, da izgubi zaupanje ljudstva, ako bi se resnično po cepljenju še dogodil slučaj rudečice, ali ako bi cepljena žival ne bila dovolj zavarovana.

Opozoriti moram še na dejstvo, da se sempatija pojavi tudi svijnska kuga, da pa ljudstvo ne zna zavestno razločevati obeh bolezni.

Vsporedno s to zadevo moram izraziti še neko željo. Na deželi, posebno v mojem, mariborskem okraju, voda silno pomanjkanje živinozdravnikov. Toza-

„Svet je pravi most, požuri se, da prideš preko njega.“

„Vrni mi denarnico!“ zavpije razjarjen Nadir.

„Glej,“ odgovori starec z blagim glasom. „Glej, in ovažuj vse, kar najdeš na potu življenja, slabo obvladuje in nadkriljuje vse dobro.“

Starčeva roka je bila skrita v kaftanu.

„Jaz hočem svojo denarnico,“ zareži ljuti Nadir. Ker mu pa starec ni hotel odgovoriti, ga s silo zgrabi za mršavo roko.

„Dobili muselmani, dobri muselmani!“ kriči slepec. „Na pomoč! Na pomoč! Nevernik mi hoče pobrati sadove vaše darežljivosti.“

Ljudje, ki so slišali vpitje, so prileteli skupaj; bila je že velika gruča. Nadir Khulie se je rotil in zaklinjal, da je nedolžen ter da hoče svoj denar. A zastonj. Dosedanja hrabrost ga je jela zapuščati. Naslonil se na steber, in s strahom premisljuje, kaj bo iz njega, kam naj se poda brez denarja, brez prijatelja — izgubljen v tem sleparskem svetu.

Zalosten sede na stopnice pri mostu in zakrije obraz, da bi ne opazili mimoidiči njegovih solz.

„Delal sem prav,“ je govoril sam s seboj, „pa Alah me kaznuje kot zločinka; a saj je tudi on, moj oče, umrl zato, ker je delal prav. Kje je pravica?“

„Nu, naj pride, kar hoče; biti moram odločen. Bog pomaga vernikom. Nu, pa kaj mi pomagajo vsi ti izreki.“

Postal je lačen. Preiskal je kaftan — a bil je prazen.

„Oh, ko bi imel vsaj svojo mezgo,“ vzdihne. „Ali, vse je izgubljeno, kje je pravica?“

Naenkrat zaslisi za seboj neko hranjanje, in ko se ozre, zapazi svojo zvesto mezgo.

(Konec prihodnjih)

PODLISTEK.

Zlati Nadir Khulie ali petdeset slepcev.

(Arabska povest, spisal G. Milevski. Iz hrvatskega —g—)

Nadir Khulija je preganjala nesreča, kakor malo koga. Njegovega očeta Nadir Essema je vjel mogični sultan, a revež ni imel nobenega, ki bi ga rešil, in to je še bolj pospešilo njegov propad.

Nadir Khulie je moral pobegniti iz gradu, v katerem je prebil mnogo srečnih dni. Siva mezga in bornih sto zlatov je bilo vse, kar je mogel ohraniti iz zlate prošlosti. Njegova prihodnjost pa je bila zavita v meglo in temo, a vendar njegova pobožna duša ni izgubila nade do srečnejše, milejše bodočnosti. Zato je molil k Alahu — svojemu bogu — da ga dovede v ono boljše, lepo bodočnost.

Molil je in obiskal sveta mesta, Meko in Medino, a slednjič je romal še tja v Ispahem in upal, da ga bog tam usliši. Vsako mohamedanom sveto mesto ga je osrečilo. Okrepljen z zadovoljstvom in nekakim notranjim mirom je prišel v predmestje Džulfa.

Žarko sonce je plaval po modrem nebnu. Nadir se poda na bližnji grič, da se navžije krasnega razgleda. Z ene strani je videl nižino z več sto vasmi, potoki in mostovi. A vse to je bilo okrašeno z divnimi južnimi rastlinami. Z druge strani je pa zrl pred seboj Ispahem v vsej njegove moči. Sredi mesta se je dvigal mogočen grad, a okoli njega so se dvigale v zrak velikanske palače, iz katerih so se dobro poznale džamije s svojimi vitkimi stolpi. Bilo jih je čez 200. Nadir Khulie pada na obraz in pomoli k svojemu 'A-

devne tožbe sem že ponovno predložil vladi, in akoravno se mi je obljubilo, odpraviti te pomankljivosti, se vendar do danes ni še nič ukrenilo.

Naše ljudstvo pa že željno čaka na zboljšanje razmer. Kako stope namreč razmere sedaj? Pridem na primer pri okrajnem glavarstvu v pisarno živinodržavnika. In kaj najdem tam? (Poslanec Korošec: „Razne stote.“) Niti ne, ker je pisarna zaprta. Pač pa najdem kak listek, ki mi pove, da je živinodržavnik — recimo — danes v Št. Ilju ali Št. Lenartu, samo doma ga ni skoro nikoli. Ako pa hipoma izbruhne kje kakšna nalezljiva kužna bolezen, kaj naj potem napravi? Na dveh mestih obenem v resnici ne more biti, za to bi moral imeti stalnega asistenta.

Z ozirom na vse to je končno stavljal poslanec Pišek sledenje resolucijo:

Ker je pri pobijanju rudečice, ki leto za letom občutno škoduje našemu kmetu, cepljenje za obrambo še vedno premalo znano, in ker bo zaupanje svinje-rejcev v to sredstvo šele potem popolno, ako se bo cepljenje v gotovih mejah v polni meri nadomestilo, stavi sledenje predlog:

Visoka zbornica sklenila:

1. V pospeševanje cepljenja zoper rudečico se da vladi razun že dovoljenih svot, ki se jih uporabi za nabavo serum in za podporo zdravnikom, na razpolago še 500.000 K.

2. Ta svota naj se deloma uporabi za brezplačno cepljenje svinj pri revnejših posestnikih, deloma pa naj se iz nje napravi fond, iz katerega se bo odškodovalo one posestnike, katerim navzicle cepljenju cepljeni prašiči tekom šest mesecev na rudečici poginejo. Vladi se naroča, da sklep kakor hitro mogoče izpelje.

3. V smislu nove postave o kužnih živinskih boleznih se naroča vladi, da osnuje državne, oziroma deželne zavarovalnice, iz katerih se bodo doble odškodnine za take živali, za katere državna blagajna ne da nobene, ali vsaj ne zadostne odškodnine. Dohodki teh zavarovalnic naj obstajajo iz prispevkov države, dežele, okrajev in iz zavarovalnih premij.

4. Vladi se naroča, da skrbi za zadostno število okrajnih živinskih zdravnikov, oziroma asistentov.

Prosim za sprejem te resolucije.

Govoru je sledilo živahno pritrjevanje.

Državni zbor.

V petek, dne 10. t. m. se je pričela v državnem zboru razprava o proračunu. V to razpravo so posegli tudi naši poslanci.

Poslanec Pišek je govoril o boleznih in cepljenju svinj proti rudečici. Njegov govor prinašamo na uvodnem mestu.

Poslanec dr. Korošec je govoril o otvoritvi bosenškega deželnega zbora, ki pa je bila, žal, kaljena vsled napada na deželnega šefa barona Varešanina, ki vživa ljubezen vsega prebivalstva. Govoril je tudi o laškem vseučilišču in izjavil, da Slovenci načeloma ne nasprotujejo laškemu vseučilišču, njihov boj velja le staremu načelu avstrijskih vlad, ki en narod zapostavlja, drugega pa predpostavlja. Jugoslovani zahtevajo odločno, da se postopa s kulturnimi vprašanji vedno le v okvirju enakopravnosti. Od te zahteve ne odstopijo niti za las in upajo, da jih bodo v tem boju podpirale vse slovanske stranke. Kar se tiče one točke, da bi odklonitev laškega vseučilišča napravila neugoden vtis na Italijo, opozarja govorik avstrijsko vlado, naj se v tem oziru postavi na slično stališče, kakor italijanska vlada, in naj zaheta pravice za Slovence, katerih je 45.000 pod Italijo, in ki ondi niso pripoznani ter nimajo nobenih pravic ne v uradih, ne v šolah. Na Ogrskem so Slovenci tako preganjani, da jim še slovenskih knjig in časopisov ne puste dostavljati, in si jih morajo v vrečah ponoči prenašati preko meje. Avstrijska vlada naj se torej zavzame za Slovence v Italiji in na Ogrskem.

Poslanec Povše se je v seji dne 17. t. m. odločno potegnil za kmečki stan. Kmetje niso povzročili draginje, kajti oni še sami potrebujejo podpore od strani vlade, ako hočejo obstati. Zlasti za pašnike in sploh za živinorejo bo morala vlada še veliko storiti.

V isti seji je govoril poslanec dr. Benkovič. Opisoval je razmere v naši premogokopni industriji in opozarjal na visoke tarife južne železnice. Govornik je tudi zahteval, da se kraj na Spodnjem Stajerskem in na Gorenjskem telefonično zvežejo z Zagrebom. Nadalje naj bi se čimprej zgradila železniška proga Polzela-Kamnik. Končno je govoril g. poslanec tudi o obstrukciji v Štaj. dež. zboru. Da so Slovenci posegli po obstrukciji, se ni treba prav nič žudit. Obstrukcija je bila samo bramba proti napadu na posestno stanje Slovencev.

Politični ogled.

Kratko zasedanje deželnih zborov? V nemških poslaniških krogih se trdi, da se bo državni zbor, če ne bo mogoče v poletnem zasedanju velikega finančnega načrta vlade ali pa samo malega finančnega načrta rešiti, že prve dni meseca julija odgodil. V tem slučaju se namerava meseca julija sklicati deželne zbrane h kratkemu zasedanju.

Balkanska zveza. Minole dni je bil v Belgradu in Sofiji na obisku turški prestolonaslednik.

Obisk je imel namen, udejstvovati misel zblizanja balkanskih držav. Srbska poluradna „Samouprava“ pravi, da bo vprašanje o balkanski zvezi kljub vsem zaprekam v kratkem času gotovo rešeno. Turški zunanjji minister Rifat paša se je izjavil, da ni ustaviti balkanske zvezne pod turško nadvlado ničesar na potu. Zveza bo v začetku sklenjena na gospodarskem polju.

Sedmi splošni avstrijski katoliški shod bo letos v Inomostu na Tirolskem od 9. do 11. septembra.

Mala politična naznanila.

Dne 17. junija: Sedanja srbska vlada ostane še nadalje na krmilu. Kluba obeh radikalnih skupin sta izrekla vladi popolno zaupanje, kakor tudi zagotovilo, da bosta v bodoče podpirala vlado soglasno pri vseh njenih predlogih. — Bosenski deželnih šef general Varešanin je bil dne 15. t. m., ko se je peljal s svojim adjutantom od otvoritve bosenškega sabora v konak, napaden od nekega Bogdana Karajča, ki je petkrat z revolverjem nanj ustrelil, a ga k sreči ni zadel. S šesto kroglo se je Karajč sam ustrelil. — Protigrški bojkot na Turškem se širi. Turška vlada ni hotela izdati pripoznance novoimenovanemu grškemu konzulu v Seresu. Poroča se, da je grška vlada med obmejno prebivalstvo v Tesaliji razdelila orožje.

Dne 18. junija: Na Dunaju je bil včeraj ogrski ministrski predsednik Khuen Hedervary v audienci pri cesarju, kateremu je predložil v odobrenje prestolni govor. Tudi ogrski finančni minister je prišel na Dunaj, posvetoval se z avstrijskim finančnim ministrom Bilinskim o davku na špirit, o monopolu vžigalnic in o korakih proti petrolejskemu kartelu. — Letošnje srbske vojaške vaje se bodo vrstile ob bosenški meji, v okolici reke Drine. — Obolela sta nemški cesar in cesarica.

Dne 19. junija: Bolgarska vlada je dobila obvestilo, da namerava turški sultan Mehmed V. obiskati bolgarskega cara Ferdinanda v Sofiji. — Egiptovski ministri dobivajo vsak dan pretilno pismo, tako, da se brez spremstva policejne ne upajo več na ulico. — Cesar odpotuje dne 22. t. m. povodom otvoritve ogrskega državnega zbora v Budimpešto, kjer ostane tri dni.

Dne 20. junija: Na Dunaju so bile danes pred vseučiliščem velike demonstracije nemških buršev proti ustanovitvi laškega vseučilišča na Dunaju. Bojkot proti Grkom na Turškem se je razširil sedaj tudi na grške trgovce. — V Budimpešti se je vrisalo danes ustanovno zborovanje ogrske narodne dežavne stranke. — Portugalski kralj se misli baje edati prestolu.

Na vseh slovenskih gorah in hribih na vseh točkah, ki so vidne daleč na okolu, naj se zasvetijo 4. julija ob 9. uri zvečer naši kresovi.

Pripravljajte se povsod za manifestacije 10. julija. Že sedaj nabirajte člane za svojo podružnico „Slovenske Straže“!

Razne novice.

Zupnijo Leskovec v Halozah dobi č. g. Ognjislav Škamlec, dosedaj kaplan v Ljutomeru. — Čestitamo!

Duhovska vest. Župnijo Smartno v Rožni dolini je dobil č. g. Jožef Erker, kaplan v Mozirju.

Iz politične službe. Okrajni komisar dr. Emil Lubec v Mariboru je prestavljen k okrajnemu glavarstvu v Ptuj.

Od drž. pravdništva. Za namestnika državnega pravdnika v Mariboru je imenovan dr. Maks Reiser, dosedaj sodnik v Mariboru.

Poštni pečat se od 15. t. m. ne pritiska več na pisma, ki prihajajo s pošto. Izjemna so le eksportna pisma in pošiljatve poste restante, izvzemši tiskovine in blagovne vzorce.

Iz Šole. Kot nadučitelj na ljudski šoli v St. Lenartu nad Laškim je nameščen nadučitelj pri Sv. Duhu v Halozah, Franc Šegula; na ljudski šoli pri Sv. Martinu na Pohorju je nastavljen za nadučitelja stalni učitelj v Rajhenburgu, Peter Jankovič. Za stalno učiteljico na ljudsko šolo v Spod. Dravogradu pride stalna učiteljica v Prihovi, Marija Goričan; na ljudski šoli v Škalah je postal stalen tamošnji začasni učitelj Ferdinand Pokeržnik.

Razpisana učiteljska mesta. Na 6razredni ljudski šoli v Konjicah okolica je razpisano mesto stalnega učitelja, oziroma učiteljice. Prošnje do 20. julija. Zahteva se zmožnost obeh deželnih jezikov. — Na 6razredni ljudski šoli v Cadramu je razpisano mesto stalnega ali začasnega učitelja. Prošnje se morajo vposlati do 20. julija krajnemu šolskemu svetu v Cadramu, pošta Oplotnica. Dokazati se mora znanje obeh deželnih jezikov. Krajni šolski svet da na leto 60 K za stanovanje in 20 K za drva.

Na dan podružnice „Slovenske Straže!“ Doslej je naznanjena osrednja pisarni „Slovenske Straže“

ustanovitev naslednjih podružnic, „Slovenske Straže“: 1. Osrednja moška podružnica v Ljubljani. — 2. Osrednja ženska podružnica v Ljubljani. — 3. Dunaj. — 4. Št. Ilj. — 5. Vipava. — 6. Kronberg. — 7. Sv. Ivan pri Trstu. — 8. Trnovo na Notranjskem. — 9. Krka pri Zatičini. — 10. Šmartno pod Smarnogoro. — 11. Kamnik. — 12. Št. Vid pri Vipavi. — 13. Velikovec in okolica. — 14. Makole. — 15. Celje. — 16. Črnomelj. — 17. Homec. — 18. Cerkno. — 19. Ljutomer in okolica. — 20. Kranj. — 21. Hotederšica. — Tudi vse druge slovenske župnije na dan s podružnicami! Vse potrebno pri vladni preskrbi pisarna „Slovenske Straže“ v Ljubljani, kateri naj se pošlje 2.20 K za koleke. Podrobni podatki se dobre v oklicu, ki je izšel v „Slovencu“ v petek dne 10. junija. Prosimo, da se naznanila o ustanovitvi podružnic osrednji pisarni nemudoma pošlje! Čas hiti — zato je nujno treba, da nikjer ne odlašajo s pripravljalnimi deli za 10. julij!

Pet različnih vrst narodnih kolekov v korist obmejnega Slovencev bo razpečavalna od prihodnje sobote naprej pisarna „Slovenske Straže“ v Ljubljani. Koleki: Slomšek, Einspieler, Slovensko dekle, Št. Ilj, Slovenska zemlja so po dva vinarja, prekuvovalcem, društvom 20% popusta. Naj ta kolek takoj naroča naši somišljeniki, naša društva, posojilnice, župni uradci, županstva! Dne 10. julija povsod razpečavajte narodne koleke v korist obmejnega Slovencev, in v tem namen koleke že sedaj naročajte, da se pisarni prevede dela naenkrat ne nakupi. Na naročila brez denarja se ne more ozirati.

Razpis službe občinskega tajnika, eventuelno sluge. Županstvo Zakot pri Brežicah razpisuje to mesto. Tajnik lahko prevzame tudi mesto sluge; plača po dogovoru, prosti stanovanje, samci prednost, znanje slovenščine in nemščine v govoru in pisavi potrebno; prošnje je vložiti do 1. julija, nastop do 15. julija 1910.

Romarski vlak na Trsat bo šel letos prvokrat iz Maribora, in sicer dne 11. julija. V Maribor načaj pride vlaki 12. julija zvečer. Na Trsatu je bila poprej Marijina hišica, ki je sedaj v Loretu. Trsat je slavna in mnogo obiskana božja pot. Peljamo se do Reke, od koder je še malo uro peš do Marijinega svetišča. Pri tej priložnosti se peljemo tudi pol ure po morju, in sicer nazaj grede v Opatijo. Obiskali bomo med potom še svetovno znano Postojnsko jamo. Opozarijamo vse, ki se zanimajo za to božjo pot, na inserat v današnji številki „Slovenskega Gospodarja“, kjer najdejo na tančni vozni red in cene. — Vse pristaše, in posebno če. gg. dušne pastirje, prav, uljudno prosimo, da na to romanje ljudstvo opozorijo, denar za karte poberejo, in prej ko mogoče skupno karte naročijo ter si vse stroške takoj naprej odtegnejo. — Romarski odbor.

Rubež na plače in pokojnine. Državni zbor je sklenil zakon, s katerim se povira znesek plač in pokojnin uradnikov, ki ga ni mogoče zarubiti. Dosedaj je bil tozadovni znesek 1600 kron na leto za aktivne uradnike in 1000 kron za penzioniste, vdove in sirote. Po novem zakonu je poviran ta znesek na 2000 K za uradnike, in na 1200 K za penzioniste, vdove in sirote. — Po novem zakonu je možno torej zarubiti pri dohodkih, ki izvirajo iz aktivnega službovanja znesek, ki presega 2000 K (dosedaj 1600 K) in pri vseh drugih dohodkih 1200 K (dosedaj 1000 K). — Zakon stopi v veljavo s prvim četrletjem, ki sledi onemu, v katerem bo zakon proglašen. Prepovedi plač, ki so bile prej dovoljene, kakor je stopil zakon v veljavo, in ki so v nasprotstvu s tem zakonom, se razveljavijo, ako to zahteva dolžnik. — Ta zakon, ki je zelo važen, toliko za uradnike, učitelje itd., kolikor za trgovce, obrtnike in posojilnice, je bil sklenjen, ker so se v zadnjem času zelo podražila toliko živila, kolikor stanovanja.

Vsiljivost. Podpisani sem že večkrat poslal list „Slogo“ nazaj, ker ga nisem naročil in ga sploh ne maram. Vendar vkljub temu se mi list ponovno vsljije, kakor konjska muha. Izjavljam javno, da si narančnost prepovedujem, da bi se mi „Sloga“ še nadalje pošiljala. Jaz čitam „Slovenskega Gospodarja“ in „Stražo“. — Jožef Munda l. r., posestnik v Vodrancih.

Lepota učiteljskega stanu. Nemški list: „Chr. Sch. u. Etern.-Zeitung“ krasno označi vzvišenost učiteljskega poklica. Kaj bi moral biti učitelj? — Učitelj bi moral biti: 1. Najbolji pobožen kristjan; 2. najnežnejši ljubitelj mladine; 3. najboljši poznavatelj ljudi; 4. neutrudljiv v samozabrazbi; 5. stalen v molitvi! — Učitelj bi moral biti: 1. Učitelj resnice; 2. učitelj čednosti; 3. namestnik staršev; 4. angel varih otrokom božjim; 5. kažipot v nebesu! — Ali je kateri stan na svetu bližji duhovskemu stanu? Zakaj pa dandanes mnogi starši učiteljskega stanu ne čislajo? Ker so mnogi učitelji vse drugo, samo to ne, kar bi morali biti! Ako bo učiteljstvo začelo spoznavati vzvišenost in lepoto svojega stanu in stremiti prenesničnih vzorih, bo tudi v očeh vernega slovenskega ljudstva našlo tisti ugled, ki ga v polni meri živila in zasluži dobro učiteljstvo!

Iz liberalne Zadružne zveze v Celju je izstropilo leta 1909 32 posojilnic. Tudi leta 1910 je izstropilo že nekaj posojilnic. Opravičena je radi tega zahteva naših pristašev, da še one posojilnice, katero sedaj pripadajo celjski zvezzi, iz nje izstropijo. Dobili smo tozadovno več vprašanj, na katera odgovorimo, da je zadnji čas za izstop konec tega mesece. Brezvomno bodo posojilnice sedaj, ko se je vsozmernejše elemente kakor gospode: M. Vošnjaka, L.

Lapajneta, dr. Jurtela in Jošta izrinilo iz odbora in na njih mesta izvolilo najbolj zagrize ne liberalne strankarje, pokazale tej filijalki Narodne stranke hrbet.

* Izjava. Podpisana Mihael in Jera Mikolič, pos. v Gaju obč. Črmožišče, hiš. stev. 66, se zahvaljujeva tem potom „Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani“, in njenemu glavnemu zastopniku g. Pograjevu v Mariboru, ki nama je polno sveto, za katero sva bila zavarovana, točno izplačala. Priporočava jo cenj. občinstvu najtopleje. — Črmožišče, dne 2. travna 1910. — Mihael Mikolič, Jera Mikolič.

* Hospic pri Sv. Duhu ob Bohinjskem jezeru je zgradilo „Kranjsko duhovsko podporno društvo“. Ta hospic, ki je združen s penzionatom, je najlepše letovišče za duhovnike. Natančnejše v inseratnem delu.

Zmaga Slovencev v okrajni zastop Sv. Lenart v Slov. gor.

Dne 16., 17. in 18. t. m. so se vršile volitve v okrajni zastop Šentlenartski. Prvi dan so volili veleposestniki. Prišli so naši možje na volišče in z 62 glasovi enoglasno zasigurali okrajni zastop kot posest slovenskega kmečkega ljudstva. Do dneva volitve je bilo upravičenih volilcev veleposestnikov 98. Okoli 30 izmed teh je nemškatarsko-liberalnih. Naših je tedaj izostalo samo nekaj mož, kar je zelo obžalovanja vredno. Udeležili se niso volitve ne nemškutarji, ne liberalci, ker jim je bilo vsem skupaj grozdje prekislo. Nam pristašem Kmečke zveze je to popolnoma prav. Da zmagamo, smo bili prepričani, a da bo naša lista pridrila enoglasno, nismo pričakovali.

Dne 17. t. m. sta volila trga, lenarski in trojški. Tu mi žalibog dozdaj še nimamo besede.

Dne 18., v soboto so prišle na vrsto občine, ki so istotako s ponosom rešile čast okraja. Oddanih je bilo 62 glasov enoglasno, par glasov je bilo razcepłjenih. Nasprotniki se tudi to pot niso udeležili. Razmerje glasov v okrajnem zastopu je 20 : 12. S tem so volitve končane, in okrajni zastop ostane tudi še v prihodnjem v naših rokah. Vsi novoizvoljeni udje so odločni pristaši Slovenske kmečke zveze. Narodna zavest naših mož se je vsled teh enoglasnih volitev tem globokeje ukoreninila, ker so šli preko vsakega nasprotnika združeni in organizirani v boj za svoje pravice in koristi svojega kmečkega stanu. Možje, ki ste tako častno rešili lep Šentlenartski okraj, čast vam! Stojte i v bodoče tako trdno, čuvajte tudi še za naprej tako zvesto svojo narodno posest in upati smete boljših časov.

Mariborski okraj.

m Bazilika „Matere Milosti“ v Mariboru. Dne 26. t. m., to je v nedeljo, bodo naš prevzvani knezoškof konsekrirali ali posvetili peti novi stranski oltar. Že v soboto ob 6. uri na večer bodo prinesli prem. nadpastir svetinje za novi oltar, pred katerim se bodo potem slovesno opravile običajne molitve. V nedeljo se pa začne slovesnost ob 8. uri zjutraj. Častivci presv. Srca Jezušovega in vsi dobrotniki bazilike, prihite k posvečenju oltarja presv. Srca Jezušovega!

m Vrtni koncert. Dne 29. junija t. l. priredi „Glasbeno društvo“ vrtni koncert v mariborskem Narodnem Domu. Začetek je točno ob 8. uri.

Selnica ob Dravi. Čitalnica v Selnici ob Dravi uljudno vabi na veselico, ki jo priredi na Petrovo, dne 29. junija popoldne na vrtu g. Antona Mesarčiča. Domači diletantje bodo predstavljeni Šaloigro „Trije tički“. Po igri nastopi pevski zbor čitalnice. Med posameznimi točkami svira domača godba. Za prostozabavo je pripravljen srečolov in javna dražba krilatega pevca rumenokljunega kosa, najodločnejšega selniškega Slovenca, ki v enomer žvižga le to melodijo: „Slovenec sem ...“. Tudi za šaljivo pošto in papirni dež je preskrbljeno. Pri neugodnem vremenu se vrši veselica v nedeljo pozneje. Vstopnina 40 vin. — Opozarjam in vabimo posebno goste iz Maribora in drugod, naj ne zamudijo narediti izleta v solnčno Selnicu, ker imajo tako ugodne zvezze z vlaki. Začne se veselica ob 4. uri popoldne.

Odbor.

m Kamnica. Pri Sv. Urbanu nad Kamnico se bo vršila v nedeljo, dne 26. t. m. redka slovesnost. Preteklo je letos 50 let, odkar so slavni škof Anton Martin Slomšek posvetili to zalo hišo božjo. V ta namen bodo na predvečer večernice, drugi dan ob 10. uri procesija okoli cerkve s presv. Rešnjim Telesom, potem pridiga in slovesna sv. maša. Pridigar bo dobr. poznavatelj Slomšeka, preč. g. dr. Ant. Medved. Popoldne bo zopet govor in slovesne večernice. Pridite ob tej priliki od vseh strani, od blizu in daleč, v velikem številu proslavit sv. Urbana, varuha vinskih goric.

m St. Ilj v Slov. gor. Otvoritev „Slovenskega Doma“ bo najbrž že letos meseca avgusta. Že sedaj opozarjam naša društva in vse rodoljubne Slovence, da se udeležijo otvoritve. O pravem času se bo objavilo natančneje glede časa in vsporeda.

Ptujski okraj.

p Cirkovce. Kušerjevega iz Škol so hudo pretepli v sosednji občini, ker so ga zlostili pri nočnem vasoovanju v nedeljo ob enih v noči. Nesrečno vaso-

vanje, ki kali nočni mir, je krivo neštetih nesreč, a v Cirkovcah in Školah ni žive duše, ki bi se kaj bragal za mir in red. Kaj pomaga gasiti potem, ko je že vse pogorelo. Potem gasijo lahko tudi otroci. Ali ni res?

p Sv. Bolzenk v Slov. gor. V občini Ternovška vas se vrši v četrtek, dne 30. t. m. po Petrovem živinski sejem. Ker je pričakovati mnogo kupcev, naj priženejo posestniki obilo lepe živine na ta sejem.

Konjiški okraj.

k Žiče. Kakor se sliši, imeli bomo zopet občinske volitve z vsemi stroški in nepotrebnnimi neprjetnostmi, in to po krvidi našega učenega občinskega tajnika, ki med drugim ne ve, kako se voli volilna komisija, ki ne ve, da je za občinske volitve treba voliti reklamacisko komisijo, ki ne ve, da za omoženo ženo voli edino njen mož, ako ima državljanško pravico, brez pooblastila, ki ne ve, — to mimogrede omenimo, — da je treba seje občinskega odbora sklicevati vsaj vsakega četr leta, in ne samo eno, ali dvakrat v letu, in da je treba pismeno vabilo k seji dostavljati odbornikom vsaj 24 ur pred sejo z naznanim predmetom, ne pa jih šele pri jutranjem nedeljskem opravilu loviti za popoldansko sejo itd. — tedaj po krvidi tega tajnika bomo tako srečni, da bomo imeli zopet volitev. Ali ni škoda stroškov in poletu tako dragega časa? Seveda to gotovim ljudem nič ne de, samo, da še dalje ohranijo vladu čez nas. Volilci, premljujte o tem: ali bi ne kazalo sedaj tem bolj krepko pomesti po občini? Slavno c. kr. okrajno glavarno proso, naj obrača več pozornosti na naše nezdrave občinske razmere ter posebno nadzoruje priprave na prihodnjo občinsko volitev, ker naši nasprotniki že sedaj pravijo, da bodo zopet rekurirali, ako zmaga zopet Kmečka zveza. Take izjave dano misli in nas ne morejo napolnjevati s posebnim zaupanjem do tistih, ki imajo priprave za volitev v rokah.

k Žiče. Kmetu „Janžu“ padel je pred dvemi tedni volek v studenec. Kako, se ne ve. Gospodar ga je zgrešil, iskal povsod okrog, pa zaman. Ko pa hoče vodo zajemati iz studenca, zaboli volek iz globočine; bilo je namreč malo vode v njem, tako da se je volek le z enim delom telesa kopal. Hitro sklicevajte svoje sosedje, po večini vrle pristaše Kmečke zveze. Mladenič Jožef Skale se ponudi, da se da spustiti v globočino 13 m, da priveže voleka okolo prsi na močno vrv. Bila je to velika požrtvovalnost, kajti zrak v studencu je bil že toliko spriden, da ni več luč gorela v njem. „Janž“, ki se je ob zadnjih občinskih volitvah postavljal nasproti „klerikalcem“ s svojim bogastvom, in jih izzival, češ: kdo izmed vas ima danes v žepu 700 K, je bil na tak način po „klerikalcih“ škode rešen, in pravijo, da od tega časa ne čuti več „klerikalcev“ v svojem želodcu. Bomo videli!

Celjski okraj.

c Frankolovo. Pretečeno nedeljo, to je dne 19. t. m. po večernicah, poučeval je tukaj deželni živinorejski nadzornik g. Jelovšek o živinorejstvu jako poljudno. Razlagal je posebno o vzgoji plemenske živine, katera je glavni pogoj, da hoče doseči kmet ono korist od živine, katero zamore s pravilnim krmljenjem pričakovati. Svaril je resno pred ničvrednimi sejmskimi mešetarji, ki so naravnost v škodo kmetu, ker mu dobro živino zamešetajo s slabim, ničvrednim plemenom. Priporočal je posebno združevanje kmetov, ki naj bi si osnovali bikorejske zadruge, ker na ta način ne samo, da bi si zboljšali tem potom svoje pleme pri živini, temveč bi tudi dobili podporo, katera se je za povzdigo živinoreje dovolila od vlade. Udeleženci, katerih je bilo precejšnje število, so z velikim zanimanjem poslušali ves čas, ter končno izrazili željo gospodu predavatelju, naj bi nas razveselil s svojim zanimivim in koristnim poukom zopet prav kmalu, kar je prijazni gospod tudi rad obljudil.

c Žusem. Pretečeni teden se je v naši občini pralo dvakrat prav umazano perilo. Ena žehata se je vršila v Loki nad ubeglim orozniškim vodjo in nad našim županom. Dva moža, ki imata ženo in otroke... Dne 17. junija se je pa vršila komisija na farnem pokopališču. Izkopali so namreč Jožefo Žlofjo, ki je že 7 tednov počival v grobu. Niso nikakor hotele ponehati govorice o skrivnostni smrti tega moža, ki je pred smrтjo še sam izrekel sum, da ga je najbrž nezvesta žena zastupila. Ali je sum opravičen ali ne, bode dognala preiskava v Gradcu, kamor je poslala komisija ravnega želodec, drogovino in nekaj zemlje. Najbrž nas čaka velika preiskava, o kateri budem poročali. Omenjeno naj bode, da je osumljena žena štajercijanka, znana pod imenom Gočarjeva Mina.

c Dramlje. Pri podružnici Marija Dobje bi bili dragi bračni morali lani videti, koliko so si vneti ljudje za olejšavo cerkve prizadevali. Najlepša hvala se izreče ključarjem, potem pa vsem pridnim domaćim dobrotnikom in iz sosednih župnij. Le poglejmo cerkev; vaš trud in darovi so obrodili dober sad. Dobje je zdaj kakor nevesta. Ne pozabite dobrotniki in vsemi, si v lepi cerkvi pri Mariji svoje sreče s čednostmi kinčati! Mariborske šolske sestre so nam oskrbele prelep podobno sv. Blaža in sv. Ane. Bog povrni!

c St. Jur ob juž. žel. V nedeljo, dne 12. junija t. l. po rani sv. maši se je vršilo zborovanje kmetijske podružnice v novih prostorijah ljudske šole. Zbo-

ralcev je bilo okoli 50. Gospod ravnatelj Belle kot načelnik podružnice pozdravi zborovalce in prevzame poučno predavanje. Govoril je o napravi pravilnega gnojišča in o ravnjanju s hlevskim gnojem. Gnojišča naj bodo neprodirna in zavarovana proti izpiranju in vetru, zato naj ne bodo ravno pod kapom, in če mogoče na senčnem prostoru. Gnoj je treba večkrat dobro stlačit, da ostane zadostno vlažen, zalivanje z gnojnico pa se ne priporoča več. Gnojnica naj se zbira v gnojnični jami, katera naj bo dobro zaprta proti pristopu zraka; na ta način dobimo izborno gnojilo za travnike posebno, akò pridenemo še nekoliko superfosfata. — Glede posetve travnikov, kjer je ruša slaba, je sedaj po seneni košnji čas za to najpripravnješi; posetev pa se naj zgodi s pravim travnim semenom in ne z drobirjem. Za košnjo smo v okolici že skoro malo pozni, ker so trave že večjidel odvetele. Govornik še opozarja na nekatere točke glede zelenega cepljenja in konča svoj zanimiv govor, ki je napravil na poslušalce viden utis. — Nato se je vršilo sprejemanje naročil na umetna gnojila in semena. Pri slučajnostih se je izrazila želja, da bi smeli udje dvakrat na leto zastonj anonsirati v „Glasnik“, kakor je to navada pri „Kmetovalcu“. Podružnica bo to željo rade volje sporočila osrednjemu odboru. Nameravan pohod kmetijske šole v Bezovje se je preložil na drugo zborovanje, ker so bili tokrat zborovalci večinoma zadržani. — Sklepamo z željo, da bi se cenejni kmetovalci z ljubezni in iskrenostjo oprijeli svoje, nekdaj že močnejše podružnice, kajti edino od složnega gospodarskega dela imamo pričakovati pravega uspeha. — V slogi je moč!

Brežiški okraj.

b Kozje. S prevažnim cestnim vprašanjem kozjanskega okraja pečali so se v zadnji dobi tudi naši politični slovenski nasprotniki. „Narodni List“ je objavil nekaj člankov raznih dopisnikov, ki so se deloma zavzemali za prevorsko cesto, deloma pa za cesto čez Križe v Pečice in v Močnikov graben. Pri tem je osobito prvi dopisnik v ede la g a l, češ, da se ničesar ne dela, da bi to prevažno vprašanje prišlo v tir. Neosnovanost tega napada bo postala jasna iz tega dopisa. Dotični dopis je končno tudi nekajliko osoben in se zadira v neljube mu osebe, kar dopisniku ne zamerimo tako, ker vemo, da nekateri ljudje niso srečni, če ne zalučajo par smrdljivih kep v svoje politične nasprotnike. Zanimivo pa je bilo opazovati, kako malo smisla za celokupne interese celega okraja imajo ti gospodje. Komaj je prvi dopisnik dokazal veliko potrebo ceste čez Prevorje, se je že v drugem dopisu nekdo iz južnega dela okraja zakadil v njega in širokoustno trdil, da bi bila prevorska cesta odveč, da ni nobenega vzroka, jo zidati, ampak potrebna je le cesta čez občino Križe. Ravno ti dopisi nam dokazujo, da bi bila usoda cestnega vprašanja našega okraja res zapečaten, če bi vodstvo našega okrajnega zastopa imeli ti ljudje v svoji roki, ker bi se v tem slučaju le med seboj prepirali in bi vsak le svojemu ožemu okolišu kaj privoščil in s tem izvršitev takih nakan sploh preprečil, ker se ne bi za nobeno tako vprašanje dobilo potrebne večine. Dokler je taka ozkorčnost in taka nevošljivost vladala v kozjanskem okrajnem zastopu, je res cestno vprašanje kljub velikim naporom posameznikov stagniralo in se ni moglo bližati svojemu uresničenju. To je bil pa tudi povod, da se je s tem pometlo pri zadnjih volitvah in da je bil okrajni zastop bolj enotno sestavo. Sedaj prevladuje širše obzorje in uvidevanje, da je v saka cesta v okraju potrebna, ki bo pripomogla, da se okraj odpre javnemu prometu in se v gospodarskem oziru okrepi.

To je sedanj okrajni zastop tudi prec v svoji prvi plenarni seji dne 10. januarja t. l. dokazal, ko je enoglasno sklenil, da je treba celo vrsto cest zgraditi, in sicer po določenem redu v soglasju z denarnimi razmerami okraja. Pri tem se je povdarjalo, da se naj gleda enakomerno na koristi celega okraja, ne pa samo na separatistične želje te ali one skupine interesentov. Določile so se potem v popolnem sporazumu vse cestne proge, ki se bodo morale v bodočnosti zgraditi. Poročilo tega sklepa se je potem nemudoma vposlalo deželnemu odboru s prošnjo za podporo od strani deželnega stavbenega urada in za potrebne direktive. Dolgo časa ni bilo odgovora. Dne 22. sušca je okrajni odbor zopet urgiral odgovor deželnega odbora, in ker zopet ni bilo odgovora, je dr. Fr. Jankovič osebno interveniral pri deželnem odboru. Pred kratkim je končno okrajni odbor vsprejel sledoče rešitev naše prošnje, katero hočem v celoti objaviti, ker se iz tega odgovora zrcali ne samo naš načrt, ampak tudi vse težave, ki so z njegovim izvršitvijo združene. Pozabiti pa tudi ne smemo poudarjati neugodni politični položaj dežele in dejstvo, da je populoma izključeno, da bi naš priznano ubožni okraj zamogel te ogromne svote nositi sam, ampak navezan je v prvi vrsti na deželno in državno pomoč. G. dopisnik „Narodnega Lista“ seveda nima tega pomisla, ker menda sam nobenih doklad ne plačuje; mi pa moramo biti drugačna mnenja, kar zopet naš odgovor deželnega odbora dokazuje. Tudi iz tega vzroka kaže ga objaviti.

Glasil se:

Okrajnemu odboru v Kozjem!

Oziraje se na vaše vloge od dne 30. januarja 1910, št. 174, 275 in od 22. sušca 1910 k št. 174. 275 se okrajnemu odboru naznanja sledče:

Neobhodno potrebno je, da se komunikacijske zveze okraja razširijo v svrhu gospodarskega povdiga, ali bolje rečeno gospodarskega odprtja okraja. Predloženi cestni načrt je zelo dalekosežen, posebno, če se upoštevajo potrebne investicije in obseg tehnične izvršitve. Žalostni denarni položaj okraja zahteva v prvi vrsti, da se jasno določi, s katerimi denarnimi sredstvi se hočejo vsi ti načrti izvršiti. Določiti bo treba dalje važnost nameravanih cest, treba bo vzeti oziroma lokalne razmere in šele pod uplivom vsega tega določiti, v katerem redu se naj cestni načrt izvede.

Po teh določilih bode deželni stavbeni urad pričel s tehničnimi deli, v kolikor ima na razpolago potrebnega osobja. Dosedanje izkušnje s projektami, izvršenimi od civilnih inženirjev, niso namreč bile ugodne. Popraviti so se morale temeljito, kar je včasih stalo mnogo časa in še več denarja.

V svrhu določitve podrobnih načrtov ne bi bilo treba že sedaj oskrbeti temeljito inštruiranih in vsled tega dragocenih projektov in proračunov, ampak isti se naj polagoma pravočasno izdelujejo v istem obsegu, kot napreduje vsa cestna akcija.

Najvažnejša proga vseh nameravanih cest bi bila zveza Lesične z južno železnico čez Prevorje.

Radi te ceste, ki bi se zgradila kot cesta II. razreda, je v prvi vrsti treba doseči sporazumljenje s šmarskim okrajem, ki bi moral cesto nadaljevati in jo v lastnem okraju oskrbovali. Vsa cesta bi bila približno 14 km dolga, od teh bi 11 km odpadlo na kozjanski, 3 km pa na šmarski okraj. Stroški bi, ker se je delo zelo podražilo, znašali okoli 250.000 K, ostalo pa šmarski okraj. Vsa deloma bi se pri zidanju te cestne proge zamogel uporabiti že izdelani načrt civilnega inženirja Lindauerja, ki se od Lesične razteza do Lopace. Na vsak način bi bila ta cesta med vsemi nameravnimi najvažnejša.

II. Kot druga točka pride v smislu poročila okružnega odbora v poštov preložitev ceste iz Podrsede v Št. Peter pod Sv. gorami iz Stopečnega v dolino Bistriče. Dolžina znaša 4.5 km, stroški z ozirom na tehnične težave 120.000 K. Teren si je komisija okrajnega zastopa že dne 11. junija 1907 pod vodstvom deželnega inženirja ogledala in traso določila.

III. važna cesta bi bila tretja II. razreda iz Gornjan čez Pečice v Močnikov graben, kjer bi se nadaljevala od brežiškega okrajnega zastopa do Zdol, kjer bi se združila s cesto čez Zgornjo Pohaneo. Radi te ceste se je vršila komisija dne 12. aprila 1908. Na kozjanski okraj bi od te proge padlo 6.5 km s stroški 100.000 K. Za temi najvažnejšimi in najnajnajvečjimi načrti bi prišle pozneje še v poštov sledče ceste: cesta II. razreda iz Golobinjeka čez Sv. Filip-Verače v Žusemsko Loko, 11 km dolga, s skupnimi stroški 200.000 K, od katerih bi kozjanski okraj prevzel 150.000, šmarski 50.000 K; spremenitev sedanje občinske ceste iz Starega trga v Pilštanju v cesto II. razreda. Dolžina: 1 km, stroški: 10.000 K; preložitev Srebernika na cesti I. razreda med Poljčanami in Brežicami. S tem delom bi se moral toliko časa počakati, dokler ni železniško vprašanje definitivno rešeno. Stroški bi za 0.70 km znašali 25.000 K in ne, kot se je spočetka poročalo, 250.000 K; cesta II. razreda iz Buč v Polje v dolžini 3.2 km s stroški 60.000 kron; cesta II. razreda iz Podčetrtek v Olimje. Cesta bi bila 3.2 km dolga in bi stala 50.000 K.

Po tem cestnem programu bi zgradil okraj 43.1 km novih cest s skupnim približnim proračunom 815 tisoč kron, od katerih bi pa odpadlo 100.000 K na šmarski okraj. Jasno je, da bo izvršitev teh projektov težavna, ker so financijelne razmere okraja neugodne. Vsled tega bi kazalo le, da bi se ves načrt poskušati — ena cesta za drugo — izvršila. Iz tega vzroka se še enkrat poudarja, da podrobni načrti takoj sedaj ne bi bili umestni, ker bi bili predragi, ker bi bil operat prevelik in bi razni dogodki lahko načrte prehiteli.

Opomni se tudi, da bi stroški podrobnih načrtov, izvršenih po kakem civilnem inženirju, znašali 15.000—20.000 K, le polovico tega pa, če jih izvrši deželni stavbeni urad.

Številke za posamezne proračune so sedaj navedane le na podlagi splošne cenitve in se podrobni proračuni seveda pridržijo. Vendar je služila kot podlaga misel, da bi bile ceste 5 m široke in tako sezidane, da bi se lahko vzdrževalo.

Okrnjemu odboru se končno ukaže, da prične s potrebnimi pogajanji za podrobne načrte, da napravi formalni sklep in izvršuje vse v soglasju z deželnim stavbenim uradom.

Građec, dne 21. aprila 1910.

Za deželni odbor:
Edmund grof Attems.

Iz tega poročila je razvidno, kaka krivica se je delala našemu okrajnemu zastopu, če se mu je očitalo, da drži roke križem. Res je pa, da se taki veliki načrti s temi ogromnimi stroški ne začnejo lahko in da se delo izvrši na način, ki naših ubogih davkoplačevalcev ne bo preobčutno zadel. S to zavestjo bomo započeto delo nadaljevali. V kratkem se sklice seja okrajnega odbora, ki bo v smislu izvajanja deželnega odbora sklepil in pričel s trasiranjem.

b Nove orgle v Pišecah. Predzadnjo nedeljo se je vršilo slovesno blagoslovljenje novih orgel v Pišecah, ki jih je postavil mariborski mojster Brandl kot svoje 79. delo. Farani se radujejo milega in mogočnega glasu novih orgel, dočim so morali doslej poslušati skrajno nerabne stare orgle. Tudi veščaki v glasbi so

bili o novem delu, ki je obenem prelep kras farne cerkve, polni hvale ter so Pišečanom čestitali, da so si po skrbi č. g. župnika in po darežljivosti zlasti nekaterih velikih dobrotnikov nabavili tako lepe orgle, ki naj rod za rodom vnemajo k pobožnosti in jim pomagajo slaviti Boga.

b Dobro pri Planini. Dragi prijatelj! Srčna hvala za tvoj ljubki spomin v „Narodnem Listu“; drugič boš pa gotovo prijet v „Narodnem Listu“ enega narodnjaka iz Štajercianca, katera sta si velika politična in osebna prijatelja, ki pa že nista bila leta pri spovedi in službi božji. Če ti govorиш o spovedi, je ravno tako resno, kakor če bi postavil kozo za vrtnarico. Ker je eden s teboj v najbližnjem sorodstvu, ti ga ne imenujem, da ne žalim tvojega čistega značaja in narodnega ponosa. — Tvoj ljubljeni Gröther.

b Podsreda. Kat. slov. izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 26. rožnika dve predstavi. — Sedeži po 60 vin., stojišča po 60 vin., stojišča po 30 vin. Čisti dobiček je namenjen „Slovenski Straži“, za to vabi k obilni udeležbi odbor.

Šoštanj, Slov. Gradec, Marenberg, Gornjigrad.

Kandidat Slov. kmečke zveze je:

dr. Karl Verstovšek,

c. kr. profesor, Maribor.

Volitev je v pondeljek, dne 4. julija 1910.

Sv. Miklavž pri Slovenjgradcu. V naši staršoli se je vršilo v nedeljo dne 19. t. m. po ranem sv. opravilu zborovanje S. K. Z. Poslanec Pišek je govoril o delovanju katoliške kmečke in liberalne stranke. Na programu Slovenske kmečke zveze kandidira dr. Karl Verstovšek, ki ga govornik toplo priporoča. Razven enega liberalca so se vsi izrekli za kandidaturo dr. Verstovšeka.

St. Vid nad Valdekom. Ob krasni udeležbi se je vršil tukaj zadnjo nedeljo volilni shod. Poslanec Pišek je v tem govoru razložil zbranim poslušalcem program in delovanje S. K. Z. ter priporočal njenega kandidata dr. Karola Verstovšeka. Navzoči volilci so obljudili, da bodo dne 4. julija vse storili, da zmaga kandidat S. K. Z. dr. Karl Verstovšek.

Pernice. Tudi pri nas smo imeli shod, menda prvi politični shod sploh. Vršil se je včeraj, dne 16. t. m. po svetem opravilu.

Obiskal nas je državni in deželni poslanec dr. Korošec ter nam na shodu opisal bodoče naloge državnega zborna.

Kandidatura dr. Karla Verstovšeka se je odobrila in soglasno sprejela.

Gornjigrad. Dne 19. t. m. po večernicah se je vršil v župnijskih prostorih volilni shod kandidata za državni zbor, g. dr. Karola Verstovšeka. Gospod kandidat je prav lepo razvijal program Kmečke zveze, ki je njegov program. V osebne reči se ni spuščal, kakor delajo napredni govorniki. Obljubil je le eno, da bo delati za kmečke koristi. Zborovalci so njegovim besedam prav pazljivo sledili, kakor tudi besedam deželnega poslanca g. Terglava. Soglasno se je izreklo zaupanje poslancom Kmečke zveze in soglasno se je sprejela kandidatura g. dr. Karola Verstovšeka. Trije pristaši napredne stranke, ki so prišli na shod, si niso upali vzdigniti rok, ko je predsednik zborovanja, župnik iz Nove Štife G. Ferme, pozivljal, naj vzdignejo roke oni, ki so nasproti. Če tudi si napredna stranka hoče pomagati na vse viže, vendar vse kaže, da bodo v gornjesavinjski dolini volitve tako izpadle, kakor navadno: Narodno napredna stranka, mi te ne maramo!

Bočna. Zadnjo nedeljo se je vršil pri posestniku Zagoženju shod S. K. Z. Predsedoval je shodu g. župnik Potokar. Deželni poslanec Terglav je poročal o delovanju v deželnem zboru. Kot drugi govornik je nastopil kandidat dr. Karl Verstovšek. Razvijal je svoj program, ki je našel pri vseh volilcih popolno priznanje. Govorili so tudi drugi volilci, med njimi g. Ručigaj, ki je izražal želje volilcev gornjegrajskega okraja. Poslancem S. K. Z. se je izreklo popolno zaupanje. Dne 4. julija bodo vsi sli na volilce za kandidata S. K. Z. dr. Verstovšeka.

Nazaret. V tem številu so se zbrali volilci pretečeno nedeljo pri g. Turnšku, da slišijo svojega kandidata. Shod je vodil posestnik g. Dobrovce Mat., po dom. Kranjc. Besede kandidata dr. Verstovšeka so napravile na navzoče najboljši vtis in so vsi sklenili, na dan volitve zanj glasovati. Deželni poslanec g. Terglav je govoril o neznenem postopaju nemške večine v deželnem zboru, čigar posledica je bila obstrukcija poslancev S. K. Z. Deželnim poslancem S. K. Z. se je izreklo popolno zaupanje.

s Starigrad pri Slovenjem gradeu. Priprost kmet sem, pa toliko se le spoznam in presodim svoje tovariš-kmete v drugih občinah in okrajih, da ne bodo šli na limanice tem celjskim advokatom, ki nam udinjajo Katza. Mi moramo držati s Kmečko zvezo, ki nas združuje. Kakor je zmagal dr. Verstovšek pri de-

želozborskih volitvah, tako bo zmagal tudi sedaj. Le poglejte si možje, kdo pa dela za Kaca? Tisti Kralj iz Šmartna, s katerim je Katz vedno v tesni zvezi; ali se še spominjate možje iz Šmartna, kako sta ravno ta dva govorila v krčni blizu cerkve, tako, da je bilo vseh sram. Podržana pa mi poznamo vsi v slovenjegrškem okraju. Ta vneti neodvisni kmet je vendar že večkrat rekel: „Kmeta mora tepti“, nadalje, „Zakaj kmeta učiti, naj bo neumen, kako bomo pa mi kſeſte delali.“ Drugih njegovih besed pač nikakor moremo navajati, ker so prehude. Jaka Vrečko, veliki vodja Narodne stranke, bo dobil tudi svoj zaslužek; z njim se sploh ne pečamo; ali so to možje, na katere se naj mi kmetje naslanjam! Nikdar, predvsem jih poznamo. Zato gremo dne 4. julija vši na volilce in volimo dr. K. Verstovšeka.

s Razdor pri Slovenjem Građcu. Volitve so pred durmi. Čas je, da tudi mi malo pomislimo, koga bomo volili: g. Katza ali g. Verstovšeka? Oglejmo si imenovana gg. malo ob bližje, da ju moremo bolje spoznati. Najprvo g. Katza. Pisec teh vrstic pozna g. Katza že 12 let, toda ni še niti slišal o tem, da bi bil on kak vzoren kmet, dasi mu sredstev za umno zboljšanje svoje kmetije ne manjka; ni še niti slišal, da bi si g. Katza prizadeval ljudstvo izobraževati. Pač pa je slišal, kako lepo se je g. Katza kot Šmartinski župan ob priliki mladeničkega shoda na Homcu lani, dne 1. vel. srpanja proslavljal, ko je prevedal točenje pijače, naj bo že katere koli vrste. Iz tega pač lahko vsak posname, da se g. Katza nikdar ne bo potegoval za priprosto ljudstvo, ampak za svoje pristaše; toda sladkati se ljudstvu, kadar bo on ljudi potreboval, to bo pač še znal. — Kaj pa druga, za te volitve važna oseba, kandidat K. Z., g. dr. Verstovšek? O njem ve pisatelj tega dopisa ravno nasprotne lastnosti. Davno, predno ga je spoznal po obrazu, ga je poznal po slovesu, koliko se imenovani gospod trudi, da bi se slovensko ljudstvo izobrazilo v dobre, zavedne državljanje in dobre Slovence. Kjer je treba dobrega govornika in se ga poprosi, g. dr. Verstovšek gotovo ne odreče, če mu je le količaj mogoče vstreči. In kakšni so njegovi govorji! Poslušaleci bi ga katerikrat radi poslušali po cel poldan, tako poljudno, razumljivo in prepričevalno zna govoriti. Toliko se danes lahko reče: Ako volilni okoliš: Gornji grad—Šoštanj—Slovenj gradec—Marenberg izvoli g. Katza za poslanca, postavi s tem kozla za vrtnarja. Njega naj volijo tisti, ki z volitvami nič ne izgubijo, pa tudi nič ne pridobijo drugače, če svoj glas za Judeževe groše prodajo. Vsi zavedni katoliški Slovenci, vši zavedni slovenski kmetje, vši dobro misleči in pošteni posli in delavci, katerim je kaj mar za slovensko narodnost in katoliško vero, pa na dan volitve na volilce, in volite kandidata Kmečke zveze, g. dr. Karola Verstovšeka.

s Šmartno pri Slovenjemgradcu. Mi se kar nič ne čudimo, če slišimo, da je g. Katz v objemu s Štajerci in nemškutarji. Tudi to nas ni nikakor iznenadilo, da je veliki nasprotnik Slovencev Dittinger govoril na shodu Narodne stranke. Mi Katza poznamo, da je ravno tak, kot so najzagrizenejši Štajerci. Le en slučaj! Katz je župan pri nas. Že leta 1907, 11. avgusta, se je sklenilo slovensko uradovanje v občini. Mislite, da se župan Katz tega drži? V rokah imamo dopisnico od 21. decembra 1909: An den Verzehrungssteuer-Abfindungs-Verein Windischgraz. (Pečat občine Šmartno z opombo: Dienstsache.) Zufolge Sitzungsbeschlusses des Gemeinde-Ausschusses St. Martin b. W. G. ist die Einhebung eines 15% Zuschlages itd. beschlossen worden. Ivan Kac. — Slovenski volilci, sami sodite, če gremo v boj za slovenskega ali Štajercijskega kandidata!

s Legen. Prideta v nedeljo po cesti dva moža posestnika iz Šmartna in se pogovarjata o kandidatu Kacu. Zanimiva je bila sodba teh mož. Odreže se na kratko eden in pravi: Za božjo voljo, kakor pa misliš, da bode ta naš župan nas zastopal na Dunaju. Saj vendar vši vemo, da še za župana ni. Kadars je skliceval pred cerkvijo, smo se vedno jekili, ker ga nihče ni razumel, kaj je mrmral. Vsi vidimo sedaj, da je še Salamon boljši, katerega vsaj razumemo. Kakor bo pa Katz govoril na Dunaju, ko se mu že hlačke tresejo, če kaj sliši o tem.

s Golavabuka. Pri nas hočejo zmotiti kmeta in volilce liberalni agitatorji. Toda nimajo vspeha. Mi se še dobro spominjamo, kako so napadle pred tremi leti na tolovaški način najete nerazsodne trope ljudi, našega priljubljenega in spoštovanega Plesnika iz Legna. Vse je vodil tedaj Kac, ki je prišel posredovat radi shoda. Kdo bi si mislil tedaj, da bo prišel ta Kac za kandidata, ki je pred tremi leti ponori ob 11. uru nosil bandero samega veselja, da je Ježovnik zmagal. Pri volitvah mu boderemo mi lepo pokadili za te čine in oddali glasove za našega delavnega deželnega poslance g. dr. K. Verstovšeka.

s Podgorje. Žlahta ne bo volila kandidata Kacu, tudi sorodniki in braťarji ne bodo volili, tako so se sami izjavili. Vprašali boste, zakaj pa žlahta ne bo volila, ker ga potem tudi mi ne moremo. Zato ne, ker 1. ni zmožen za to, nima dovolj razuma za to; 2. je pod komando generala dr. Kukovec; 3. dela za N. stranko, s temi lažnjivimi, pohujljivimi in brezverškimi liberalci in njihovimi časopisi. „Narodni List“ poroča, da se je dne 12. t. m. shod pri Rogini mirno vršil. Res je, toda mirno zaradi tega, ker so Podgorjanji pametni možje, pristaši S. K. Z., ki se nočajo s takimi neolikanci, kakor so ti narodni strankarji, prepirati. Podgorjanji imajo pač več možgan, kakor Kac Kukovec in Kralj skupaj. General Kukovec in agent Narodne stranke, Kralj, sta kaj hvalisala in slikala.

Kaea. Ko bi ga Podgorjani ne poznali, bi morebiti kaj pomagalo, pa Podgorjani ga bolj poznamo, kakor vsi, zato ga tudi volili ne bomo.

s Velenje. V Velenju je doživela Narodna stranka popolen poraz. V nedeljo ob 8. uri je bil napovedan volilni shod v Ježovnikovi krčmi, ki se pa ni vršil, ker ni bilo poslušalcev. Kaj takega pa še ni bilo. Lansko leto je imel dr. Božič na shodu vsaj naše ljudi, ki so mu oporekali in dali vsaj priliko kandidatu, da je mogel govoriti. Dr. Lipold pa, ki je prišel govoriti za Ivana Kaca, niti toliko poslušalcev ni imel, da bi se mogel shod vršiti. Sedaj mora vendar Nar. stranka spoznati, da ji je pri nas, kakor njenemu kandidatu, popolnoma odklenkalo. Te stranke ne smatra nihče več resnim. Četudi so bili lepaki, vabeni na ta shod, nabiti na vseh koncih, se vendar naši ljudje za ta shod niti zmenili niso, in značilno je to, da še najbljžji sosedi niso o kakšnem shodu v nedeljo zvečer ničesar vedeli. Vse sleparstvo z "neodvisnimi" kmeti in "kmečkim" volilnim odborom ne pomaga več Narodni stranki, Res, vsa čast velenjskim občanom, ki so na tako dostenje način pokazali svojo zavednost, da so te liberalne strankarje popolnoma prezirali.

s Shod pri Hrovatu izven Velenja, ki je bil napovedan za popoldne, pa ne vemo, ali in kako se je vršil. Dozdaj še ni bilo mogoče zvedeti. Dva učitelja sta šla menda na ta shod, in pa šentiljski dohtar, ki je zadnjič, kakor se sliši, govoril tudi na Janškem shodu. Čudimo se, da je že pozabil na svojo preteklost in si upa še v javnost. Drugič mu poklicemo maršikaj v spomin. Morda zvemo še kaj o slavi tega shoda pri Hrovatu. Velika je morala biti njegova slava, ker je znani liberalni agitator Lojz ležal v nedeljo popoldne v cestnem jarku tam nekje pod Hrovatom. Narodnim agitatorjem se še najboljše godi, ker ti pijejo pred volitvami in po volitvah, naj kandidat zmaga ali pade. Škoda le, da ni kandidat Ivan Kac sam prišel na ta dva shoda, kjer ni bilo treba nič govoriti. Primernejših shodov zanj si ne moremo misliti. Ja, Ivan Kac bode lahko molčal tudi — kot poslanec. Zato bomo že poskrbeli; ker sicer bi prišel v taku zaredo, da bi moral še na Dunaj mesto sebe poslati kakšnega celjskega dohtarja in potem bi moral polovicu dijet, katero je baje revežem obljudil, dati celjskim zastopnikom.

s Iz velenjske okolice. Pri nas se za nasprotnega kandidata nihče ne zmeni, razen nekaj nemškutarčkov, liberalcev in demokratov, ker to pri nas ob volitvah zmiraj skupaj drži. Naš kandidat pa je dr. Karol Verstovšek, deželnji poslanec, ki je nam nad vse priljubljen, ker vemo, kako je delaven in zmožen in vnet za naš blagor, kar je že dosedaj pokazal s svojim delovanjem. Zato vživa neomejeno zaupanje, in to se bode sijajno pokazalo na dan 4. julija. To si štejemo v častno dolžnost, da damo ta dan največ glasov dr. Verstovšku v velenjski občini, kakor smo jih dali največ v celem okraju ob deželnozborskih volitvah. — Torej na delo vse vrli občani velenjski.

s Škale. (Narodna stranka snubi tudi pri socialnih demokratih.) Od Katzove strani se je pogajalo, tudi z Lappom, posestnikom premogokopnih jam. Katz se neki baha sam v slovenjegraškem okraju, da mu je Lapp obljudil obilo glasov. Lapp je nemški protestant, ki je zadal posestnikom Saleške doline že dovolj hudih udarcev. To vedo dovolj povedati Saleščani. V narodnem oziru je pa največji nasprotnik Slovencev in hoče na vso silo širiti nemštvo. S takimi velepodjetniki se brati sedaj kandidat Narodne stranke, Katz; to pač kaže dovolj za delavce in posestnike, da tak poslanec ne bi imel za delavca pravega srca, ki se brati s podjetnikom. Toliko pa je tudi gočovo, da delavci ne bodo poslušali pri volitvah g. Lappa, ker so samostojni volilec.

s Šoštanj. „Narodni Dnevnik“ se še vedno laže, da nima Narodna stranka in njen kandidat Katz zveze z nemškutarji. Nekateri šoštanjski veliki Nemci pa očitno govorijo o tem, da se morajo potegovati za Katza. Torej so le vendar celjski gospodči snubili tudi pri teh. Le naprej tako do propada! Slovensko ljudstvo se bode maščevalo nad propalimi izdanicami celjskih klakerjev.

s Iz Nove Štifti pri Gornjem gradu. „Narodni List“ in „Narodni Dnevnik“ poročata o volilnem shodu v Novi Štifti. Pred vsem izljjeta jezo na župnika Fermeta, ker je baje zabranil, da se shod ni vršil pri g. Golobu. Čast g. Savinšku, po dom. Golobu, da je vsiljivim Celjanom odrekel svoje prostore. Kaj bodo še-le gg. naprednjaki rekli, če zvedo, da je bil tudi g. Sem silno nevoljen, ko je zvedel, da se je vršil shod v njegovi gostilni brez njegove vednosti. Kam bode potem g. nadučitelj Kelc hodil gasit in hladit svojo jezo na župnika. K Golobu ne gre več, se je bojda zaklel, ker je tam že dovolj vina zastonj popil, k Semu ali Slonu tudi ne bode mogel več iti, posebno če g. Sem javno izpove, da obžaluje, da so se njegovi prostori porabili za napredni shod (mi bi mu to na vsak način svetovali, da ne bi kako njegova obrtrpela), potem bo treba vsak dan marširati v Št. Miklavž k Muzu, da ga še kdo posluša. Na shodu je bilo nekaj kranjskih kubikarjev, nekaj žensk, ki so prišle juho jest, nekaj naših somišljenikov, ki so imeli opravke v trgovini, potem pa razven celjskih dohtarjev nadučitelj Ivan Kelc in njegov nadebudni sin Milan, nadalje g. Matevž in gospod Laznikov, stari Huber in, in, in ne vemo, kaj bi še povedali. Ko bi se imelo glasovati, se je vzdignilo 5, reci pet rok. Protiglasovanje je g. Ivan Kelc že kar zamukal. Govorniki so se jezili, ker se je v Gornjem gradu osnovala „Kmiranilnica in posojilnica“, kamor se zdaj steka kmeč-

ki denar, — res za zjokat, da ni obstala liberalna pašna zadruga, da dajo ljudje župnikom, kaplanom, organistom in mežnarjem glasovnice izpolnit, in zatrjevalo se je, da bode Kac na Dunaju vzel le dijete po 20 K za se, a 6000 K na leto plače, katere pa poslanci ne dobijo, bode pa pustil. Bolj se ljudi ne more imeti za norca. Prav se bode govorilo dne 4. julija.

c Nova Štifta pri Gornjem gradu. Po končanih zadnjih državnozborskih volitvah je „Narodni List“ nesramno napadel vrla novoštitska dekleta. Dekleta! Odgovorite mu sedaj na to nesramnost s tem, da z vso mogočo navdušeno zgovornostjo agitirate za kandidata Kmečke zveze dr. Verstovšeka. Pokažite, da niste zveste samo Mariji, ampak da ste tudi navdušene Slovenke, zveste zmiraj svoji domovini, in da se ne bojite onih, ki znajo samo psovati in pa po gostilnah neumnosti prodajati. Vaše geslo je: Z Bogom in Marijo za slovensko domovino!

c Iz možirske okolice. „Narodni Dnevnik“ in „Narodni List“ se hvalita, kaka udeležba je bila na shodu Narodne stranke dne 12. t. m. pri Strenčanu, po domače Grabnerju v Mozirju. Resnici na ljubo bodo povedano, da se tega shoda ni udeležilo 50 volilcev, marveč le 35 ljudi, in še med temi je bilo nekaj otrok, 3 ženske in 7 naših. Prvi govornik dr. Lipold je razlagal, da ima vsak pravico voliti, ki bo dne 4. julija 24 let star. Ta gospod ve gotovo več, kot vsi drugi, ker nam tega dosedaj še nihče ni povedal. Drugi govornik se nam je predstavil kot veleposestnik in letotrc, ki je doma bližu Kaca. Priporočal je Kaza, češ, da če bomo njega izvolili za poslanca, bomo lahko kar k njemu na dom prišli, če bomo kaj potrebovali; k dr. Verstovšku pa ne bomo mogli hoditi, ker je preveč oddaljen od nas. Nekaj malega je povedal tudi Ivan Lipold iz Mozirja. Govornik milijonar Paheňnik je imenoval pristaše S. K. Z. farške podrepnike. Nek drug govornik je pravil, da so „farji ravbarji“. Predsednik shoda Alojz Goričar je imenoval naše pristaše „lačenbergarje“. Kandidat Kac je povedal le malo besedi, ker dobro ve, da če se molči, se tudi govor. Ko da predsednik na glasovanje, da naj vystane, kdo ni za Kaca, vstaneva midva z Lekšetom. Vernik zahteva, naj povem, zakaj nisem za Kaca. Ko pa začnem govoriti, mi predsednik kar naenkrat vzame besedo. Gg. Praprotnik in Vernik nagovarjata predsednika, naj mi vendar pusti govoriti, a komaj začnem o poslancih Narodne stranke, mi predsednik zopet odvzame besedo. Lekše opomni nato, da se postavlja kmečki kandidat, a se kmeta niti govoriti ne pusti. — Neki Štrucelj.

s Št. Andraž pri Velenju. Poročen je bil dne 13. t. m. vrl mladenič Lovro Lavrinc, posestnik pri sv. Jederti nad Laškim, s pridno kmečko deklico Fr. Leonardi, ki je bila članica Marijine družbe. Kako je bila nevesta priljubljena pri svojih družbenicah, je kazalo to, da so jo vse družbenice spremljale k portiki v belih oblekah in z venci na glavi. Poročil ju je bratranec ženinov, preč. g. Ferdinand Lavrinc, župnik pri Sv. Juriju na Strmcu na Koroškem. Na gostiji na domu je nabrala družica Trezika za obmejne Slovence 10 K 20 vin., kar je posebno hvale in posnemanja vredno. Novoporočencema želimo obilo sreče in božjega blagoslova.

Vestnik mladinske organizacije.

Dekliški shod v Št. Jurju ob južni železnicni. Izredno veličastno se je izvršil dekliški shod v Št. Jurju ob juž. žel. zadnjo nedeljo, dne 12. junija. Nad 1400 deklet je prihitelo od vseh strani na shod. V procesijah z družbenimi zastavami so prišle dekliške Marijine družbe iz Ponikve, Dramelj, Šmarja, Teharja ter dekleta iz Slivnice, z njimi župnika Kreft in Ogrizek, ter kaplani Sinko, Dvoršak in Vedečnik. Pri šoli so domača dekleta vsprejela vse došle in se je velikanska procesija od tam pomikala v cerkev. Pridiga je bila zunaj cerkve. Župnik Gomilšek je z vneto besedo opominjal mladenke, kako naj čuvajo svoj srčni dom, v njem nedolžnost, kako naj branijo katališki dom, naj bodo verne, kako naj ljubijo slovenski dom, vse njegove lepote, med njimi češčenje in podpiranje Brezmadežne, ki varno vodi v nebeški dom. Po slovesni sv. maši domačega župnika, pri kateri je lepo popeval domači mešani zbor, je bil enourni odmor, ob 1. uri popoldne pa se je začelo veliko dekliško zborovanje. — Veliki prostor pred cerkvijo je bil hipoma napolnjen. Krasen je bil pogled na to ogromno množico deklet in drugega ljudstva. Zbor otvorijo gojenke teharske gospodinjske šole s pesmijo „Slovenka sem.“ Prva govori domačinka Marija Vrečko besede iskrenega pozdrava in potem poprosi predsednico Z. S. D., da vodi zborovanje. Anica Kren nastopi, pozdravlja shod v imenu Št. Ilij in Z. S. D. in mu želi blagoslova božjega in pomoči Marijine. Liza Grizold, gojenka teharske gospodinjske šole, lepo povdarja: Da s svojo organizacijo dosežemo namene, moramo iskati pomoč pri Mariji in pri Srcu Jezusovem. Še bolj goreče častilke Marijine moramo postati in se posluževati pripomočkov, da smo ponos cerkve in domovine. Mar. Vrečko (Šmarje) umestno povdarja: Le Marijina družbenka je prava Slovenka. Češčenje Marijino in življenje in Marijini družbi usposablja mladenko za najplemenitejša verska in narodna dela. Bevo Cilika govori v imenu pilštanjske dekliške zveze: 5 ur daleč smo prišle. Trud je pozabljien. Na shodu se spoznavamo in znova navdušimo za naše svete naloge. Zabrl Frančiška (Ponikva) slavi delo Slom-

šekovo. On je delal, da ostane narod vdan cerkvi in zvest svoji domovini. Po tem vzgledu delujmo tudi mladenke. Gajšek Ter. (Teharje) v imenu dekliške Marijine družbe razvija: Na tri reči smo ponosne Teharčanke 1. na krasno cerkev, 2. na slavno zgodovino in 3. na gospodinjsko šolo; dve zvezdi imamo v teharskem grbu, dve zvezdi naj svetita tudi vsem Slovenkom: ljubezen do Boga in domovine. Ana Deutman (Dramlje): Marijine družbe so prekoristne, kdor je zoper nje, nas hoče pokvariti, to pa je zlasti liberalno časopisje. Temu napovejmo neizprosen boj. Anica Kren (Št. Ilij) kliče navdušeno: Čuvajmo grobišče naših junakov vseh stoletij. Cela domovina je veliko grobišče. Nikdar naj ne oskrni tega grobišča tujec. To bodi naša skrb. Prepotrebno je obrambno delo. Pravi obrambni delavci pa so le v naših kataliških vrstah. Jera Turk (Šmarje) deklamuje „Obmejno budnico“. Ana Guzej (Kalobje) pravi: Hvala duh voditeljem, ki nas navaja, kako delajmo za Marijino čast in za slovensko domovino. Marija Vrečko (Slivnica pri Celju) povdarja: Slovenci smo nadarjeni. Porabljam krasne talente zlasti dekleta. Bodimo nad vse delavne za naše cilje! Ana Vehovar (Sv. Peter na Medvedovem selu) razloži, kako sodelujmo mladenke pri „Slovenski Straži“. V vsaki župniji osnujmo podružnico, zbirajmo udnino, poučujmo narod o namenih „Slovenske Straže“, ljubimo, kar je naša narodna posebnost, podpirajmo le naše ljudi, nosimo se priprosto, da bomo poštene, močna straža narodova. Kozar Marija (Št. Jurij ob juž. žel.) deklamuje „Dekliško budnico“. Marija Stritih (Pilštajn) govori v imenu Marijine družbe, največje verske organizacije slovenske. Le pod zastavo Brezmadežne ostanemo zveste hčerke Slovenije. Ana Kos (Sv. Ema) kliče v imenu emške zveze: Združujmo se Slovenke proti Nemcem, ki so nam največ zemlje ukradli, proti odpadnikom in njih listu „Štajercu“, pa tudi proti našim liberalcem, ki se vedno pohujšujejo nad rečmi, ki so nam najbolj svete. Amalija Verk (Sv. Peter na Medvedovem selu) pravi: Kar je kopriva v cvetličnem vrtu, to je liberalec (nemškutar) v našem narodnem vrtu. Proč s temi koprivami! Ne hodimo v nasprotne družbe, nasproti njim bodimo odločne — liberalec ne pozna dekliške časti — v zakon naj nobena ne stopi z liberalcem, se nobeden ne poboljša, vsi pa so surovi proti ženam, ki so našega mišljenja. Helena Matko pozdravi shod v imenu možirske dekliške zveze. Ter. Šketa (Braslovče) navdušeno povdarja: Pojdimo odločno naprej! Bolj nas napadajo, bolj budem delale. Nesebične, vesele, složne, veliko dosežemo. In bali se nas bodo nasprotniki. Mar. Androjna (Sv. Jurij v Slov. gor.) govori: Ljubezen do Boga in do domovine nas je združila, ljubezen do skupnega dela nas vnema, kot sestre se ljubimo, zato se nam mnogostransko žensko delo gotovo posreči. Pozdrave še govore v imenu svojih zvez: Matilda Novak (Sv. Križ tik Slatine), in Franca Kitek (Studenice). — Izpregovori še navdušene besede župnik Gomilšek: Vsa društva v bližini si osnujte dekliške zveze. Ljubite izobrazbo, zanimajte se za naše narodne razmere, izobrazite se primerno v gospodinjstvu in proste ženske lahkomisljenosti pojrite na delo. Veliko ga je v Z. S. D. in v „Slovenski Straži“. — Še je bilo govornic, a čas je dotedel, zato preiskreno zahvali predsednica A. Kren mladenič domač in od vseh krajev za udeležbo, želi najkrasnejših sadov in zaključi prelepi shod.

Sv. Bolfenk pri Središču. Vedno naprej! je naše geslo. Naše mladinsko gibanje in izobraževalno delo izvršuje naša S. K. S. Z. tudi v krajih, kjer se pred letom dni še sploh ni dalo misliti na začetek. Pri Sv. Bolfenku pri Središču se je vršil v nedeljo, dne 19. t. m. krasno uspeli shod tamošnje mladine. Po večernicah smo se zbrali v prijazni hiši g. Mundu; pozdravlja nas je vihajoča trobojnica. Čitalnična soba je bila natlačeno polna, čelo zunaj okrog hiše je bilo mnogo zborovalcev. Shod otvoril domači g. župnik. Sedaj so pa nastopili fantje: Zadravec Franc in Kocjan Anton, ter dekleta Haložan Mima, Kolarič Marija in Schönveter Bogumila. Vsi so nastopili tako dovršeno, kakor da bi bili že stari govorniki. Neustrašeni nastop mladih govornic in govornikov je izval veliko navdušenje. — Imenom S. K. S. Z. je govoril nato Fr. Žebot iz Maribora, ki je v daljšem govoru slikal navdušenim zborovalcem veliko važnost naših izobraževalnih, gospodarskih in političnih organizacij, navduševal je posebno še mladino za njene najlepše vzore. Opozoril je govornika zborovalca tudi na veliko potrebo narodno-obrambega dela, ki ga izvršuje „Slovenska Straža“. — G. župnik in mladenič Jos. Zadravec sta še ob koncu zborovalce navduševali k vstrajnemu boju in se zahvalila vsem.

Shod se je mirno izvršil; navzočih je bilo tudi nekaj liberalčkov, ki pa so bili zelo mirni. — Mladini je imela pripraviti svoje znake, na katere je zelo ponosna. — Mi gremo ponosno naprej!

Jarenina. Naša „Dekliška Zveza“, katera nekaj časa ni več delovala, se je zadnjo nedeljo, dne 19. t. m. zopet oživila. Do 150 deklet se je zbralo na shodu. Govorili so č. g. dekan Čižek, kaplan Lasbacher, Anica Kren in več jareninskih deklet. Dekleta so bila zelo navdušena za Dekliško zvezo ter posebno obljužbila delovati za narodno obrambo. Naročile si bodo tudi dekliške znake. Živele jareninske Slovenke!

Kamnica. Kakor je bilo enkrat že naznanjeno, bo 3. julija v Kamnici velik cerkveni shod Marijinih družb bližnjih in oddaljenih. Sprejem bo, kakor lani, pri križu č. šolskih sester in, če le mogoče, okoli 9. ure. Potem bo ob 10. tih sv. maša, in tudi skupno sv. obhajilo, če bodo že ele držbenice. Ob desetih

pridiga in slovesna sv. maša. Popoldne ob 3. uri zopet govor in slovesne večernice. Pridigovali bodo preč. g. misijonar. Za skupen obed je vse preskrbljeno. Dobro bi bilo, če bi nam prednice iz posameznih župnij naprej naznatile, koliko družbenic približno pride, da se vse redno pripravi. Tudi za dobra prenočišča se bo preskrbelo. Priromajte torej Marijine hčerke v obilnem številu počastit svojo nebesko Mater!

Najnovejše novice.

Državni zbor. Poslanec Roškar je v včerajšnji seji opisoval, v kako ludem položaju se nahajajo vinoceji. Izrekel se je proti nameravanemu davku na vino, ki bi vinarstvo naravnost uničil. Pritoževal se je o pomanjkanju od oblasti pooblaščenih stavbnih obrtnikov na deželi na Spod. Štajerskem, in izjavil končno, da bo njegov klub, dokler se slovenskemu ljudstvu ne bodo dale pravice na gospodarskem in kulturnem polju, glasoval proti proračunu.

Sv. Kriz pri Mariboru. Mladeniška in dekliška zveza tukajšnjega bralnega društva priredita v sredo, na praznik sv. ap. Petra in Pavla, 29. t. m. popoldne po večernicah, v hiši Jožeta Mačeka na Šobru Štev. 8 predstavo iger: „Prepirljiva soseda“ ali „Boljša je kratka sprava kot dolga pravda“, in „Čašica kave.“ Na vsporednu je tudi petje in govor. Vstopnina znaša 40 v. Ker je čisti dobiček namenjen „Slovenski Straži“, se preplačila hvaležno sprejemajo. K prav mnogoštevilni udeležbi vljudno vabi odbor.

Središče. Tukajšnja šestrazrednica priredi dne 29. t. m. v spomin stotečnice Stanka Vraza Šolsko slavnost.

Ljutomer. Predstavi Bralnega društva za ljutomersko okolico: „Nežika z Bleda“ ter „V joči“ ste dobro izpadli. Dvorana je bila napolnjena občinstva, ki je z živahnim ploskanjem poplačalo skrb in trud vrlim igralcem in igralkam.

Sv. Peter na Medvedovem selu. Predstava Marijine igre „Dve materi“ se je izredno posrečila. Mnogi so bili do solz ganjeni. V nedeljo, dne 26. junija se igra ob 3. uri popoldne ponovi. Petrčani in sosedje, pridite v nedeljo pogledat, nad vse boste zadovoljni!

Polzela. Dne 21. t. m. so našli obešenega Fr. Flis iz Sočice. Dne 11. t. m. je svoje posestvo prodal, ter isti dan po raznih gostilnah popival. Od tega dne so ga pogrešali. Zapišča 9 večinoma nepreskrbjenih otrok.

Loterijske številke.
Dne 18. junija 1910.

Trst . 55 44 53 26 74
Linc . 27 43 46 1 42

Zelo lepa hiša že davka prosta s štirimi sobami, dvema kuhinjam, velika klet, svinjski hlevi in lep vrt je blizu Maribora na prodaj. Cena 16.500 kron. Zamenja se tudi s posestvom na deželi. Naslov pri upravnosti Slov. Gosp. v Mariboru. 279

Slatina z zelo dobro vodo z gofstilno s 5 sobami, kuhinjo, 3 kleti, goveji in živinski hlev, gumno in škedenj, gozd, njive in travniki, okoli 6 oralov, ob cesti in ob železnici na Koroškem ležeče se po ceni proda. Zadnja cena 18.500 kron. Vknjiženih je 6.000 kron. Pojasnila daje Navratil v Lipnici (Leibnitz). 817

Apmo najboljše vrste se dobri pri g. Ivanu Sulčiču, Zidanost. 323

Oskrnik, izurjen v kmetijstvu, v lesu po planini, tudi dober lovec, želi primerne službe. Nastop takoj. Naslov A. B. poste restante, Maribor. 477

Pozor! Jako izurjen žagar na leseni gater ali krajogater, ki zna na več listov rezati, želi primerne službe na akord ali mesečno plačo. Nastop takoj. Naslov C. D., poste restante, Maribor. 478

Tračnik, prve vrste okoli 5 oralov 1¹/₂ ure od Maribora oddajen. leži ob okrajni cesti, se takoj prodaja. Naslov pri upravnosti Slov. Gospodarja. 439

Malo posestvo z 2 oraloma zemlje, se takoj proda. Pobrež Štev. 156, J. K. 417

Dve posestvi se po nizki ceni prodajete. Vpraša se pri g. Jožefu Lešniku, gostilničar, Sv. Miklavž, p. Hoče. 460

Na prodaj je lepo posestvo 10 minut od Maribora v Poberžah z dvema hišama, hlevi in lepimi brajdami. Meri 1 in pol oral. Pobrež Štev. 18 pri Mariboru. 474

Hiša z gospodarskim poslopjem, okoli 1 oral zemljišča in lep vrt, v mestnem okolišu. Koroška cesta se takoj proda pod lahkimi platičnimi pogoji za 15.000 kron. Primereno za penzionista, tudi za lastnika vozila. Ponudbe pod lastnicu, Koroška cesta 122, Maribor. 475

Nemška ljudska šola v Sevnici odklonjena! Deželni šolski svet je zavrnil prošnjo za ustanovitev nemške šole v Sevnici; poslanec dr. Benkovič je prejel te dni tozadevno obvestilo. Energičen protest naših poslancev, posebno deželnega odbornika Robiča in deželnega glavarja namestnika dr. Jankoviča in poslanca dr. Benkoviča, je tedaj imel zaželeni uspeh.

Listnica uredništva.

Sv. Bolfon pri Središču: Sedaj imamo toliko z volitvami opraviti, da nam je res težko dobiti prostora za pesmi. Oprostite — Rečica na Paki: Prosimo Vas, sporočite nam, ako imate kakе priče. — Mnogim dopisnikom: Vsled volilnega boja smo morali mnogo dopisov krajšati oziroma odložiti. Naj se nam to ne zameri!

Ne pozabite na Št. Ilj!

Cene deželnih pridelkov.

Ime pridelka.	Gradec	Maribor		Celje		Ptuj		Ormož	
		K	v	K	v	K	v	K	v
Pšenica	18 kilogramov	12	—	12	50	11	50	12	50
Rž	8	—	10	—	8	50	10	50	
Ječmen	8	—	9	50	8	—	9	50	
Oves	8	79	8	50	9	—	9	50	
Koruza	7	50	9	—	8	—	7	25	
Proso	8	50	8	—	10	—	8	50	
Ajda	7	50	7	11	7	—	7	—	
Sladko seno	50	3	50	4	—	5	—	4	50
Kialo	—	—	—	3	—	4	—	4	—
Slama	—	—	3	50	3	—	3	80	
Fižola	—	—	23	—	11	50	—	15	—
Grah	—	—	60	—	—	—	—	—	
Leča	—	60	—	—	—	—	—	—	
Krompir	—	—	68	—	—	—	—	—	
Sir	—	—	40	—	—	—	—	—	
Surovo maslo	—	2	50	—	—	—	—	—	
Maslo	—	1	80	—	—	—	—	—	
Sploh, avž	—	1	70	—	—	—	—	—	
Zelje, kislo	—	—	24	—	—	—	—	—	
Repa, kisla	—	—	20	—	—	—	—	—	
Mleko	—	—	22	—	—	—	—	—	
Smetana, sladka	—	—	96	—	—	—	—	—	
" kisla	1 liter	—	96	—	—	—	—	—	
Zelje, 100 glav	—	—	8	50	—	—	—	—	
Jajce, 1 kom	—	—	—	—	—	—	—	—	

Dijak iz nižje gimnazije ali nižje realke se sprejme k boljši rodbo in bližini srednjih šol. Naslov pri upravnosti. 520

Suhe crvitice, vence itd. za cerkev in kapelje izdeluje lepo in okusno Jozefa Golovšek na Bregu pri Celju štev. 18. 519

Hiša se predaj za 5600 kron; plačati so mora 3400 kron. Vpraša se v upravnosti tega lista. 521

Čevljarski učenec se sprejme pri g. Karl Menhart, Kamnica pri Mariboru. 515

Lepo posestvo Jakobshof pri Sv. Jakobu v Slov. gor. se takoj podlahkimi platičnimi pogoji proda. Meri blizu 85 oralov same rodotvorne zemlje, da se tako zloženo in plodonosno posestvo težko kje najde. Zemlja se drži vss skupaj, v sredini stojijo hrani, vsi zidani, z opoko kriti tik velike ceste, na ravnini, 10 minut od cerkve, na vrtu stoji krasna kapelica Matere Božje. Pošlje se fotografija od hramov, ako kdo zahteva. Hram ima 7 lispih scb, znotraj s steklenimi vrati, vsemi potrebnimi prostori, na hramu vse z deskami podano, pred hramom veranda, spodne velike kleti, studenec pri hramu in vrtu. Veliki prostorni hlevi in studenec, hiša za majerja, održarnica, velika preša, škedenj, svinjski hlevi, hlevi za perutino. Blizu teh hramov viničarski zidan hram, hlev itd., 3 orale gorie, z novim nasadom, katerež nosijo čez 80 polovnjakov vina, 2 orala pašnika, 7 oralov hoste s starim debelim bukovim lesom na dobrini cesti, 8 oralov rodotvornih njiv, 11 oralov plodovitih travnikov, od katerih se polovica trikrat na letu kosi, 4 orale sadonosnika na ravnini, kateri nosi čez 80 polovnjakov jabolnic, pri posestvu se lahko hrani velike živine, tudi vrže dobitček sadonosnik in gorice. Od posestva se lahko zemlja razprodaja skozi kdo manjšo obratati. Posestvo se tudi za drugo izmenja. Cena je 33500 kron, plačuje se lahko na več let, drugi pogoji se izvejo pri Antonu Vrablu, pošta Krševci pri Ljutomeru. 518

Na prodaj je novozidana hiša z vrtom, travnikom in sadonosnikom, nekaj njive in tudi nekaj brajdu, pole ure od kolodvora v Framu. Naslov lastnika se pozive v upravnosti lista. 496

Mlinarji pozor! Redka priložnost Proda se posestvo in mlin na tri tečaje na obstoječi vodi v prijazni dolinici, izvrstno kamenje, tudi za pšenico. Mlin, stanovanje s tremi izbami, kuhinja in shramba, vse zidano, gospodarsko poslopje s petimi novimi svinjaki v dobrem stanu. Mlin se proda z vso opravo. Zraven je lep vrt, njiva, svinjski okol in čez dva oralna dobrega travnika z imenito krmo. Izčeni mlinarji imajo lepo prihodnjost zagotovljeno, ker pride dosti pšenice za mleti in jas kamenje zato. Cena nizka. Cena in naslov v upravnosti lista. 482

Pozor! Jako izurjen žagar na leseni gater ali krajogater, ki zna na več listov rezati, želi primerne službe na akord ali mesečno plačo. Nastop takoj. Naslov C. D., poste restante, Maribor. 478

Tračnik, prve vrste okoli 5 oralov 1¹/₂ ure od Maribora oddajen. leži ob okrajni cesti, se takoj prodaja. Naslov pri upravnosti Slov. Gospodarja. 439

Malo posestvo z 2 oraloma zemlje, se takoj proda. Pobrež Štev. 156, J. K. 417

Dve posestvi se po nizki ceni prodajete. Vpraša se pri g. Jožefu Lešniku, gostilničar, Sv. Miklavž, p. Hoče. 460

Na prodaj je lepo posestvo 10 minut od Maribora v Poberžah z dvema hišama, hlevi in lepimi brajdami. Meri 1 in pol oral. Pobrež Štev. 18 pri Mariboru. 474

Hiša z gospodarskim poslopjem, okoli 1 oral zemljišča in lep vrt, v mestnem okolišu. Koroška cesta se takoj proda pod lahkimi platičnimi pogoji za 15.000 kron. Primereno za penzionista, tudi za lastnika vozila. Ponudbe pod lastnicu, Koroška cesta 122, Maribor. 475

Gostilna v Gradcu s koncesijo vred v vsem inventarju se podcenilno ceno takoj proda; naprej plačati je treba le nekaj malega. Ponudbe samo v nemškem jeziku pod R. P. Tagespost-Expedition, Graz. 522

VABILO

redni občni zbor

Kmetijskega društva pri Sv. Emi,

r. z. z. o. z.,

kateri se vrši dne 10. julija 1910 ob 3. uri popoldan v prostorih Kmetijskega društva.

Dnevni red:

1. Pregled računov za leto 1909.
2. Pre

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

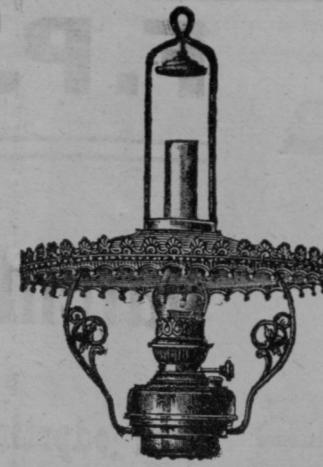
na debelo in na drobno

Franc Strupi : Celje**Graška cesta**

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogu steklene in porcelanske posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzetje vseh steklaških del pri cerkvah in priv. stavbah.**Najsolidnejša in točna postrežba.****xxxxxxxxxx****Uradne =
= žavite****z natisom in brez natisa,
vsake velikosti in
kakovosti**

priporoča

**Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.****Za cepljenje trt**

dobite edino dobre gumijeve trake pri tvrdki:

Goričar & Leskovšek v Celju

trgovina s papirjem in pisalnim orodjem.

Na debelo in drobnol

220

Na debelo in drobnol

Marijin otrok.

Vodilo za ude Marijinih družb,

drugi natis, priedil in založil P. Lavrenčič Göppel, Ord. Cist. 1910. V natisek dovelila preč. kn. Šk. ordinarijat v Ljubljani in veleč. gosp. opat Fr. Gerard, Ord. Cist. v Zatičini. Tisk in vezava J. Krajec nasl. v Novem mestu. Cena: v usnje vezana knjižica z rudečo obrezo K 1·80, z zlato obrezo 2 kroni, po pošti 10 vin. več. Dobiva se naranost pri založništvu v Zatičini (Kranjsko), v prodajalni Kat. tiskovnega društva (Ničman) v Ljubljani in po knjigarnah. Knjižica je gledé izvrstne vsebine, kakor tudi gledé priročne podolgovate oblike in lepe vezave priporočila vredna.

511

Še ceneje

bom prodajal, zato ne pozabite se oglasiti v novi trgovini

Viktor Ušen v Braslovčah

hodite vedno k domačinu, kjer kupite vse po najnižjih cenah in samo sveže dobro blago, poštva najsolidnejša in poštena.

Jajce, maslo in vse druge pridelke plačam najdražje.

512

VABILO

na

redni občni zbor

Posojilnice v Križevcih r. z. z n. z.

Ni se bode vršil dne 3. julija 1910 po večernicah ob 3. uri v šolskih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Poročilo o izvršeni reviziji.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1909.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ne bil ta občni zbor sklepčen, se vrši pol ure poomeje na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, kateri je sklepčen brez ozira na število došlih zadružnikov.

517

Načelstvo.

Novo 964 Čitaj!

Pozor kmetje in fantje!

Najnovejše in najboljše sredstvo za rast las, brk in brade je:

Rastol št. I.

Deluje, da brke in brada postanejo gosti in dolgi, odstranja prhljaj in vsako družino. Deluje sigurno in ga mnogi zdravnički priporočajo. Imam mnogo zahvalnih in prisinalnih pism. Cena na vsako pošto franko 1 lonček K 8·0, 2 lončka K 5·—. Pošilja se po poštnem povzetju ali če se pošlje denar naprej. Naroči se le pod naslovom:

Lekarna pri Sv. Trojici, Doljni Miholjac 250, Slavonija.

Novo!**Čitaj!****Pozor kmetice in dekleta!**

Najnovejše in najboljše sredstvo za rast las in da lasje postanejo gosti 964 in dolgi, to je:

Rastol št. II.

Odstranjuje prhljaj na glavi in vsako kožno bolezni. Deluje sigurno in ga mnogi zdravnički priporočajo. Cena franko na vsako pošto 1 lonček K 3·60, 2 lončka K 5·—. Pošilja se po poštnem povzetju ali če se pošlje denar naprej. Prosim, da se naroči le pri meni pod naslovom:

Lekarna pri Sv. Trojici, Doljni Miholjac 250, Slavonija.

Služba občinskega tajnika in služe.

Plača po dogovoru. Prosto stanovanje, samci imajo prednost. Tajnik mora biti več slovenskega in nemškega jezika v gorovu in pisavi in prevzame tudi lahko službo občinskega služe. — Prošnje naj se vložijo do 1. julija 1910. Nastop službe 15. julija 1910.

Občinski urad Zakot pri Brežicah, dne 7. junija 1910.
488 Anton Lapuh, župan.

**Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo.**

290

**Serravallovo
zeleznato kina-vino**

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlika in častni diplom k zlati kolajni. :: Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utruje živec in popravi kri. Izborni okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.

**I. Serravalllo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola.**

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l ā K 2·60 in po 445 1 l ā K 4·80.

**Mlado, staro,
Vsak pove:****Ta pa je za me!**Ker se samo z njim krepčam,
Vedno zdrav želod'c imam!**Najboljši želodčni liker!**

Sladki in grenki.

Ljudska kakovost

liter K 2·40.

Kabinetna kakovost

, , 4·80.

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.**Kovačija,**

se da v najem. Vso orodje za to obrt se lahko nakupi od vdove po nizki ceni. Pojasnila: Tržaška cesta 26, gostilna „Stadt Triest“ pri Sv. Magdaleni, Maribor.

**Steckenpferd-
milo z lilijinim mlekom****Najmehkejše milo za kožo
kakor proti pegam!****Dobiva se povzroči.**

123

